

การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2558

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2558

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

THE ADMINISTRATION OF INCLUSIVE SCHOOL

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree

Master of Education Program in
Department of Educational Administration
Graduate School, Silpakorn University
Academic Year 2015

Copyright of Graduate School, Silpakorn University

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้การค้นคว้าอิสระเรื่อง “การบริหารโรงเรียน
แกนนำจัดการเรียนร่วม” เสนอโดย นางสาวพัชริดา นิลสุข เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ ธารทัศนวงศ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มัทนา วังถนอมศักดิ์

คณะกรรมการตรวจสอบการค้นคว้าอิสระ

ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษา)

...../...../.....

กรรมการ

(อาจารย์ ดร.สายสุดา เตียเจริญ)

...../...../.....

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มัทนา วังถนอมศักดิ์)

...../...../.....

55252388 : สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คำสำคัญ : การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม

นางสาวพัชริดา นิลสุข : การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม. อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มัทนา วังณอมคักดี. 90 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม 2) ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ บุคลากรในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม จำนวน 127 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างซีท ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สามารถเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านเครื่องมือ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อม และด้านนักเรียน

2. ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม

2.1 ปัญหาการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ได้แก่ ด้านนักเรียน โรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษค่อนข้างน้อย ด้านสภาพแวดล้อม การมีส่วนร่วมของครู พ่อแม่ ผู้ปกครองค่อนข้างน้อย และการจัดสภาพแวดล้อมยังไม่เหมาะสมกับนักเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนมีการปรับหลักสูตรทั่วไป การจัดทำหลักสูตรเฉพาะสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษค่อนข้างน้อย และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่เป็นไปตาม IEP และด้านเครื่องมือ โรงเรียนนำเทคโนโลยีสำหรับคนพิการมาใช้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ค่อนข้างน้อย และมีครูการศึกษาพิเศษไม่เพียงพอ

2.2 แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ได้แก่ ด้านนักเรียน โรงเรียนควรมีการเตรียมความพร้อมในด้านต่างๆ สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษให้มีความคุ้นเคยกับครู เพื่อน และสภาพแวดล้อมต่างๆ ในโรงเรียน ด้านสภาพแวดล้อม โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ครู พ่อแม่ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ จัดสภาพแวดล้อมต่างๆ ให้เหมาะกับนักเรียน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน โรงเรียนควรมีการปรับหลักสูตร จัดทำหลักสูตรเฉพาะ ปรับ IEP จัดการเรียนการสอน และประเมินความก้าวหน้าให้เหมาะกับนักเรียน และด้านเครื่องมือ โรงเรียนควรมีการนำเทคโนโลยีสำหรับคนพิการมาใช้ให้มากขึ้น ควรมีครูการศึกษาพิเศษอย่างน้อยโรงเรียนละ 1 คน ควรมีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ สื่อทางการศึกษา ตำรา บริการอย่างเหมาะสมและทั่วถึง

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ปีการศึกษา 2558

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

55252388 : MAJOR : EDUCATIONAL ADMINISTRATION

KEY WORD : THE ADMINISTRATION OF INCLUSIVE SCHOOL

PATCHARIDA NILSUKH : THE ADMINISTRATION OF INCLUSIVE SCHOOL. INDEPENDENT STUDY
ADVISOR: ASST.PROF.MATTANA WANGTHANOMSAK, Ph.D., 90 pp.

The purposes of this research were to identify 1) The administration of inclusive school, and 2) The problems and the guidelines of the administration of inclusive school. The sample were personnel in inclusive school under Samut Songkhram Primary Educational Service Area Office, 127 persons in total. The research instruments were a questionnaire and interview concerning the administration of inclusive school under SEAT framework based on the Office of the Basic Education Commission. The statistics used to analyze the data were frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, and content analysis.

The results of the study were as follows :

1. The administration of inclusive school, as a whole and each aspect, were at high level, ranging from highest to lowest mean as follow: tools, activities, environments and students.

2. The problems and the guidelines of the administration of inclusive school

2.1 The problems of the administration of inclusive school includes : students aspect; school were not quite ready for special needed students, environments aspect; community involvement was not enough, the school plant was not quite suitable for needed students, activities aspect; school needs to focus more on the curriculum development that meet the needs of the students, the instruction does not quite comply with IEP, and tools aspect; school needs to provide supporting technology that better meet the needs of the students.

2.2 The guidelines of the administration of inclusive school includes : students aspect; the school needs special needs for inclusive students in well known with teachers, friends and environments in school, environments aspect; the school should participated in suitable experience activities by teachers and parents, activities aspect; school should develop curriculum, special curriculum, improve IEP programs and evaluate students in students advanced, and tools aspect; the school should use variety of technologies for inclusive students, should have one school one inclusive teacher, should be supported facilities for inclusive students education materials, textbooks and system to accommodate the inclusive students.

Department of Educational Administration

Graduate School, Silpakorn University

Student's signature

Academic Year 2015

Independent Study Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี เพราะได้รับการอนุเคราะห์เป็นอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มัทนา วัฒนอมศักดิ์ ประธานควบคุมการค้นคว้าอิสระ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์ ประธานสอบการค้นคว้าอิสระ และอาจารย์ ดร.สายสุดา เตี้ยเจริญ กรรมการสอบ ที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ ตลอดจนตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ตลอดระยะเวลา ของการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ศึกษานิเทศก์ศิริลักษณ์ ขวัญช่วย, อาจารย์อริชาติ บุญญยศยิ่ง และ ดร.สุรดา ไชยสงคราม ที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือ ตลอดทั้งให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ ต่อการสร้างเครื่องมือในการวิจัย ขอขอบพระคุณบุคลากรโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการทดลองเครื่องมือ ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนและบุคลากรโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการสอบแบบสอบถามและ การสัมภาษณ์

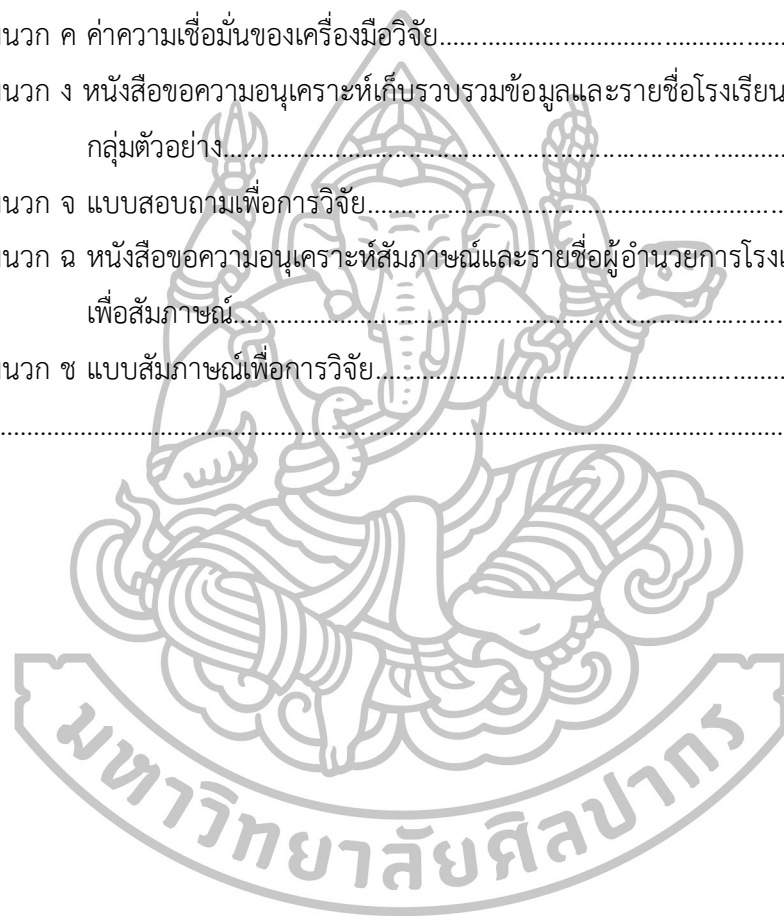
ประโยชน์และคุณค่าที่เกิดจากการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาแต่คุณพ่อ คุณแม่ผู้ให้โอกาสและสิ่งที่ดีๆ ในชีวิตแก่ผู้วิจัย ขอขอบคุณสมาชิกในครอบครัว ญาติพี่น้อง และ เพื่อนๆ ทุกคนที่เป็นกำลังใจให้การสนับสนุนและอยู่เคียงข้างผู้วิจัยมาโดยตลอด จนสามารถ ทำการศึกษาวิจัยสำเร็จ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	2
ปัญหาของการวิจัย.....	3
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ข้อคำถามของการวิจัย.....	5
สมมติฐานของการวิจัย.....	5
ขอบข่ายเชิงอ้างอิงของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	9
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
การบริหารโรงเรียน.....	10
ความหมายของการบริหารโรงเรียน.....	10
การบริหารโรงเรียนรูปแบบต่างๆ.....	11
โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม.....	18
ความหมายของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม.....	18
ความเป็นมาของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม.....	19
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม.....	22
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	27
งานวิจัยในประเทศ.....	27
งานวิจัยต่างประเทศ.....	33
สรุป.....	36

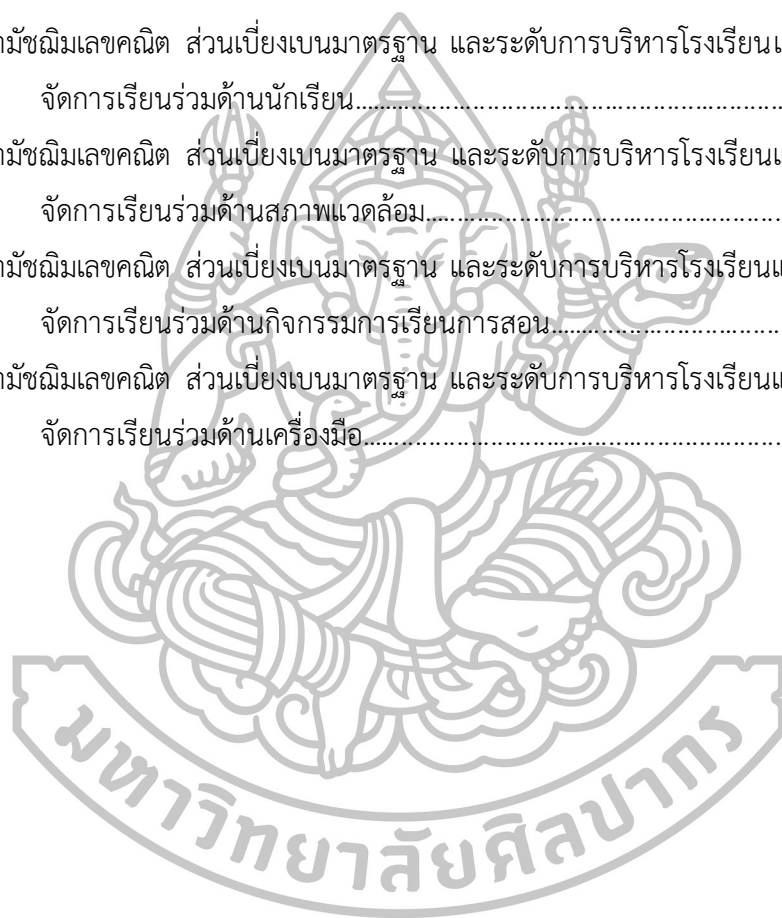
	หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย..... 37
	ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย..... 37
	ระเบียบวิธีวิจัย..... 38
	แผนแบบการวิจัย..... 38
	ประชากร..... 38
	กลุ่มตัวอย่าง..... 39
	ตัวแปรที่ศึกษา..... 40
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 41
	การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ..... 42
	การเก็บรวบรวมข้อมูล..... 42
	การวิเคราะห์ข้อมูล..... 43
	สถิติที่ใช้ในการวิจัย..... 43
	สรุป..... 44
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 45
	ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม..... 45
	ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม..... 47
	ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางในการพัฒนาการบริหารโรงเรียน แกนนำจัดการเรียนร่วม..... 53
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ..... 55
	สรุปผลการวิจัย..... 55
	อภิปรายผล..... 58
	ข้อเสนอแนะ..... 63
	ข้อเสนอแนะทั่วไป..... 63
	ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป..... 63
	รายการอ้างอิง..... 64

	หน้า
ภาคผนวก.....	67
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือวิจัยและรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจเครื่องมือวิจัย.....	68
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือวิจัยและรายชื่อโรงเรียนที่ เป็นกลุ่มทดลองเครื่องมือ.....	71
ภาคผนวก ค ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือวิจัย.....	74
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลและรายชื่อโรงเรียนที่เป็น กลุ่มตัวอย่าง.....	76
ภาคผนวก จ แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	79
ภาคผนวก ฉ หนังสือขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์และรายชื่อผู้อำนวยการโรงเรียน เพื่อสัมภาษณ์.....	85
ภาคผนวก ช แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย.....	88
ประวัติผู้วิจัย.....	90

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ประชากร.....	42
2	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	48
3	คำสัมภาษณ์เลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารโรงเรียนแกนนำ จัดการเรียนร่วมโดยภาพรวม.....	51
4	คำสัมภาษณ์เลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารโรงเรียนแกนนำ จัดการเรียนร่วมด้านนักเรียน.....	54
5	คำสัมภาษณ์เลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารโรงเรียนแกนนำ จัดการเรียนร่วมด้านสภาพแวดล้อม.....	57
6	คำสัมภาษณ์เลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารโรงเรียนแกนนำ จัดการเรียนร่วมด้านกิจกรรมการเรียนการสอน.....	61
7	คำสัมภาษณ์เลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารโรงเรียนแกนนำ จัดการเรียนร่วมด้านเครื่องมือ.....	67

บทที่ 1

บทนำ

การศึกษาที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนามนุษย์ จากกระแสโลกาภิวัตน์และหลักสิทธิมนุษยชน ทำให้คนพิการได้รับโอกาสทางการศึกษามากขึ้น ตามที่ระบุไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 ซึ่งมีเจตนารมณ์ต่อการจัดการศึกษาที่ให้ผู้พิการมีสิทธิ และโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีซึ่งรัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และการจัดการศึกษาสำหรับผู้พิการที่มีร่างกายพิการ ทูพลภาพ บุคคลที่ไม่สามารถพึ่งตนเองได้ ไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ตามแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับปัจจุบัน รัฐบาลได้มีการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเข้ามาเรียนร่วมกับเด็กปกติโดยจัดให้เหมาะสมกับลักษณะเฉพาะทางสำหรับความพิการในแต่ละประเภท และในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการนั้น จะต้องจัดอย่างมีระบบ ต้องร่วมมือกันระหว่างนักการศึกษา นักจิตวิทยา แพทย์ และผู้เชี่ยวชาญอื่นๆ ในการระดมพลังความร่วมมือสนับสนุนจากทุกหน่วยงานในสังคมนับตั้งแต่ชุมชน องค์กร หน่วยงานภาครัฐและเอกชนให้มีส่วนร่วมในการประกันโอกาสทางการศึกษา ที่จัดอย่างมีคุณภาพสำหรับเด็กพิการ¹ การจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม เป็นการจัดการศึกษาให้กับเด็กทุกคนในระบบการศึกษาเดียวกัน โดยไม่แบ่งแยกว่าเด็กพิการต้องไปเรียนในสถานศึกษาเฉพาะ รวมทั้งเด็กนั้นต้องได้รับการสนับสนุนทุกด้าน ทั้งด้านการแพทย์ กิ่งการแพทย์ วิชาการ สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นทางการศึกษา โรงเรียนต้องปรับเปลี่ยนหลักสูตร ยุทธศาสตร์ การบริหารจัดการ เทคนิคการเรียนการสอน สถานที่ ฯลฯ รวมทั้งให้มีบุคลากรสนับสนุนการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ มุ่งปลูกจิตสำนึกและสร้างเจตคติที่เหมาะสมเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการโดยให้สังคม ชุมชน ผู้จัดบริการและประชาชนตระหนักถึงศักยภาพความแตกต่างระหว่างและเฉพาะบุคคล รวมถึงสิทธิเท่าเทียมของบุคคลทุกคน²

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้กำหนดนโยบายให้นำโครงสร้างซีท (SEAT) ซึ่งเป็นแนวคิดในการนำนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เรียนร่วมกับนักเรียนปกติ โดยมี

¹ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, **แบบพัฒนาการศึกษาพิเศษ (ด้านคนพิการ)** (กรุงเทพมหานคร : ศุภสภาลาดพร้าว, 2544), 1.

² กระทรวงศึกษาธิการ, **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545**, (กรุงเทพมหานคร : ศุภสภาลาดพร้าว, 2545), 5.

จุดมุ่งหมาย เพื่อให้ให้นักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่องเรียนร่วมในโรงเรียนทั่วไป ได้รับการศึกษาที่เหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการพิเศษของนักเรียนเป็นเฉพาะบุคคล และเพื่อช่วยให้โรงเรียนที่จัดการเรียนร่วมได้พัฒนาการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ³

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในการจัดการศึกษาพิเศษและการดำเนินงานการเรียนร่วมนั้น จะต้องจัดการอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่ระดับชาติไปจนถึงระดับท้องถิ่น ต้องมีกฎหมาย กฎระเบียบข้อบังคับ นโยบาย แนวปฏิบัติ จากส่วนกลางลงไปจนถึงระดับผู้ปฏิบัติ จะต้องกำหนดบทบาทของบุคลากรที่จะช่วยกันทำงานการจัดการด้านการเงิน การงบประมาณ ตลอดจนจัดเตรียมเครื่องมือ และสถานที่ให้พร้อมในการจัดการเรียนร่วม เหนือสิ่งอื่นใดคือการให้การศึกษาแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผู้ปกครองและสาธารณชน เพราะถ้าบุคคลดังกล่าวไม่เข้าใจเด็ก ไม่เข้าใจปรัชญา และไม่เข้าใจหลักการศึกษาพิเศษแล้วจะทำให้การเรียนร่วมเป็นไปได้ยาก จึงจำเป็นที่บุคคลหลายฝ่ายจะต้องร่วมมือกันทำงานเพื่อพัฒนาศักยภาพของเด็กที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษา⁴

นอกจากนี้การเรียนร่วมยังเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษหรือพิการได้เข้าเรียนรู้สังคมและสิ่งแวดล้อมของชั้นเรียนปกติ เพื่อให้ปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้ จากการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมและจากการทำงานกิจกรรมร่วมกับเพื่อน นโยบายการศึกษาชาติได้ให้โอกาสทางการศึกษาแก่คนไทยทุกคนให้สามารถเรียนได้ในทุกที่ ที่เปิดเรียนทั้งคนปกติและคนไม่ปกติซึ่งหมายถึงผู้พิการ ผู้มีปัญหাসุภาพ และเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ทั้งนี้ด้วยจุดประสงค์เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมกันทางสังคม เกิดการยอมรับในความเป็นมนุษย์ สร้างความเข้าใจและเห็นอกเห็นใจกัน นับเป็นนโยบายการศึกษาที่สร้างสรรค์ความเป็นคนและความสมบูรณ์ทางสังคม⁵

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงต้องการศึกษาแนวทางการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม เพื่อรองรับการจัดการศึกษาเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงครามต่อไป

³ เบญจมา ชลธารันนธ์, คู่มือการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยโครงสร้างซีท. (กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ, 2546), 1-2

⁴ ผดุง อารยะวิญญู, การเรียนร่วมระหว่างเด็กปกติกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ. (กรุงเทพมหานคร : ไร่ไทยเพลส จำกัด, 2542), 68.

⁵ กระทรวงศึกษาธิการ, รมบพทความการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ เล่ม 2. (กรุงเทพมหานคร : ส่วนส่งเสริมการผลิตสื่อการศึกษาเพื่อคนพิการ ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา, 2547), 2-3.

ปัญหาการวิจัย

จากสรุปการนิเทศติดตามการดำเนินงานของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จำนวน 15 โรงเรียน ได้แก่ 1) โรงเรียนบ้านตะวันจาก 2) โรงเรียนบ้านคลองบางกก 3) โรงเรียนวัดบางประจันต์ 4) โรงเรียนวัดดอนมะโนรา 5) โรงเรียนวัดบางคนทีใน 6) โรงเรียนวัดบางน้อย 7) โรงเรียนวัดอมรวดี 8) โรงเรียนวัดเขายี่สาร 9) โรงเรียนวัดช่องลมวรณาราม 10) โรงเรียนบ้านคลองสมบุรณ์ 11) โรงเรียนวัดธรรมสถิตวีราราม 12) โรงเรียนวัดสาธุชนาราม 13) โรงเรียนวัดดาวโด่ง 14) โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 70 และ 15) โรงเรียนวัดตรีจันทน์พัฒนาราม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามผลการดำเนินงานของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ด้านการเรียนการสอน การวัดประเมินผลสัมฤทธิ์และเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจแนวทางการพัฒนานักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ พร้อมทั้งเยี่ยมเยียนโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม

จากการประเมินตนเองของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมตามแบบติดตามผลการดำเนินการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ตามรูปแบบ SEAT - Framework ซึ่งโรงเรียนทุกโรงเรียนมีความตระหนักและเห็นความสำคัญในการพัฒนานักเรียนบกพร่อง ดังนี้

1. ด้านนักเรียน (S : Student) โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม มีการเตรียมความพร้อมในเรื่องต่าง ๆ ทำให้นักเรียนที่มีความบกพร่องเรียนร่วมได้อย่างมีความสุข ระดับมากที่สุดร้อยละ 54.62 ระดับมากร้อยละ 32.31 ระดับปานกลางร้อยละ 7.69 ระดับน้อยมากร้อยละ 4.62 และไม่ได้เตรียมความพร้อมร้อยละ 0.77

2. ด้านสภาพแวดล้อม (E : Environment) โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม มีการปรับปรุงพัฒนา จัดบรรยากาศ สถานที่ การสร้างความเข้าใจ ประชาสัมพันธ์ในท้องถิ่น รวมทั้งจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้นักเรียน ระดับมากที่สุดร้อยละ 39.23 ระดับมากร้อยละ 36.92 ระดับปานกลางร้อยละ 10.00 ระดับน้อยมากร้อยละ 7.69 ระดับไม่มีร้อยละ 6.15

3. ด้านกิจกรรม (A : Activity) โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม มีการศึกษา สำรวจ เก็บข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน มีกระบวนการคัดกรอง วินิจฉัย การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) จัดทำหลักสูตร การปรับหลักสูตร การกำหนดวิธีการเรียนการสอน การใช้สื่อ/ผลิตสื่อ ผู้บริหารและคณะครูมีความตระหนัก พัฒนาการเรียนการสอน และผู้ปกครองมีความพึงพอใจการดำเนินงานของโรงเรียนในการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียน ดังนี้ ระดับมากที่สุดร้อยละ 40.80 ระดับมากร้อยละ 37.73 ระดับปานกลางร้อยละ 6.75 ระดับน้อยมากร้อยละ 7.98 และระดับไม่มีร้อยละ 6.75

4. ด้านเครื่องมือ (T : Tools) โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม มีการจัดหาสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ การจัดให้มีครูสอนเสริมการประเมินแผน IEP รวมไปถึงความพึงพอใจต่อการได้รับสื่อ อุปกรณ์ที่เพียงพอเหมาะสมและเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ระดับมากที่สุดร้อยละ 50.77 ระดับมากร้อยละ 30.77 ระดับปานกลางร้อยละ 2.31 ระดับน้อยมากร้อยละ 14.62 และระดับไม่มีร้อยละ 1.54⁶

จากสรุปการนิเทศติดตามการดำเนินงานของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม พบว่าการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับน้อยร้อยละ 34.91 และระดับไม่มีการดำเนินงานร้อยละ 15.21 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมยังต้องมีการพัฒนา บุคลากรในโรงเรียนยังให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการน้อยเกินไป ขาดความตระหนักในการที่จะช่วยกันพัฒนานักเรียน อาจส่งผลต่อการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและนักเรียนปกติที่อยู่ในโรงเรียน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม เพื่อเป็นพื้นฐานในการหาแนวทางการพัฒนาโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและนักเรียนปกติต่อไป

⁶ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม. สรุปการนิเทศกำกับติดตามผลการดำเนินงานของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ปีการศึกษา 2555. (สมุทรสงคราม : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม, 2554), 1-8

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับปัญหาการวิจัยและความสำคัญของการวิจัยดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์สำหรับการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อทราบการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสงคราม
2. เพื่อทราบปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม

ข้อคำถามของการวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้กำหนดข้อคำถามของการวิจัย ดังนี้

1. การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสงคราม อยู่ในระดับใด
2. ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม เป็นอย่างไร

สมมติฐานของการวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับข้อคำถามของการวิจัยข้างต้น ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานของการวิจัย ดังนี้ การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสงคราม อยู่ในระดับปานกลาง

ขอบข่ายเชิงอ้างอิงของการวิจัย

การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม มีแนวทางการบริหารตามมาตรฐานการเรียนร่วม เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ปี พ.ศ.2555 ซึ่งประกอบด้วย 4 มาตรฐาน ได้แก่ 1) มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน คือ ผู้เรียนมีผลการพัฒนาเต็มศักยภาพตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล โดยได้รับการส่งเสริมและพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถ และทักษะที่สอดคล้องตามความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา 2) มาตรฐานด้านการจัดการเรียนการสอน คือ ครูปฏิบัติงานเรียนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล มีความรู้ความเข้าใจ เจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนร่วม เข้ารับการฝึกอบรมหรือพัฒนาให้มีทักษะการจัดการเรียนร่วม จัดทำ ผลิต และใช้สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาในการพัฒนาผู้เรียน มีการวัดการประเมินผู้เรียนที่หลากหลายสอดคล้องกับผู้เรียนเฉพาะบุคคล 3) มาตรฐานด้านการ

บริหารจัดการเรียนร่วม คือ ผู้บริหารจัดการเรียนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล มีความรู้ความเข้าใจ เจตคติที่ดี มีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการเรียนร่วม บริหารตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) มีการส่งเสริม สนับสนุน ยกย่องเชิดชูเกียรติบุคคลและองค์กรที่มีส่วนร่วมด้านการจัดการเรียนร่วม และบริหารจัดการเรียนร่วมให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการจัดการเรียนร่วม 4) มาตรฐานด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ คือ สถานศึกษามีการสร้าง ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนร่วม พัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน ให้ผู้เรียนและครอบครัวสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนร่วมระหว่างบุคลากรภายในสถานศึกษา ระหว่างสถานศึกษากับครอบครัว ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง⁷

ขอบข่ายเชิงอ้างอิงของการวิจัย ผู้วิจัยได้นำเสนอตามทฤษฎีเชิงระบบของ แคทซ์และคาห์น (Katz and Kahn) ที่ได้กล่าวไว้ว่า องค์กรเป็นระบบๆ หนึ่ง ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Output) ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้ จะมีความสัมพันธ์กันทำงานร่วมกันเป็นวัฏจักร ในขณะที่เดียวกันระบบจะมีข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ระบบอยู่ได้ นอกจากนี้ระบบยังมีความสัมพันธ์กับ สภาพแวดล้อม (Context) โดยระบบจะได้รับตัวป้อนจากสภาพแวดล้อม และจะสร้างผลผลิตให้กับ สภาพแวดล้อม⁸

ปัจจัยนำเข้าในระบบการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ได้แก่ นโยบาย บุคลากร งบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ ซึ่งจะดำเนินงานผ่านกระบวนการที่หลากหลาย ได้แก่ กระบวนการบริหารจัดการ กระบวนการจัดการเรียนการสอน และกระบวนการ นิเทศติดตามประเมินผล โดยกระบวนการต่างๆ เหล่านี้ต้องดำเนินการให้ครอบคลุมขอบข่ายของ โรงเรียนทุกด้านเพื่อให้ได้ผลผลิต คือ สถานศึกษามีความสามารถในการจัดการเรียนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพ องค์ประกอบทั้งหลายเหล่านี้มีปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพของ สถานศึกษาทั้งทางตรงและทางอ้อม ได้แก่ สภาพเศรษฐกิจ สภาพสังคม สภาพการเมือง แล้วนำข้อมูล

⁷ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, มาตรฐานการเรียนร่วมเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษาปี พ.ศ.2555 (กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ). 9-36.

⁸ Daniel Katz and Robert L. Kahn, *The Social Psychology of Organization*, 2nd ed. (New York: John Wiley & Sons, 1978), 20.

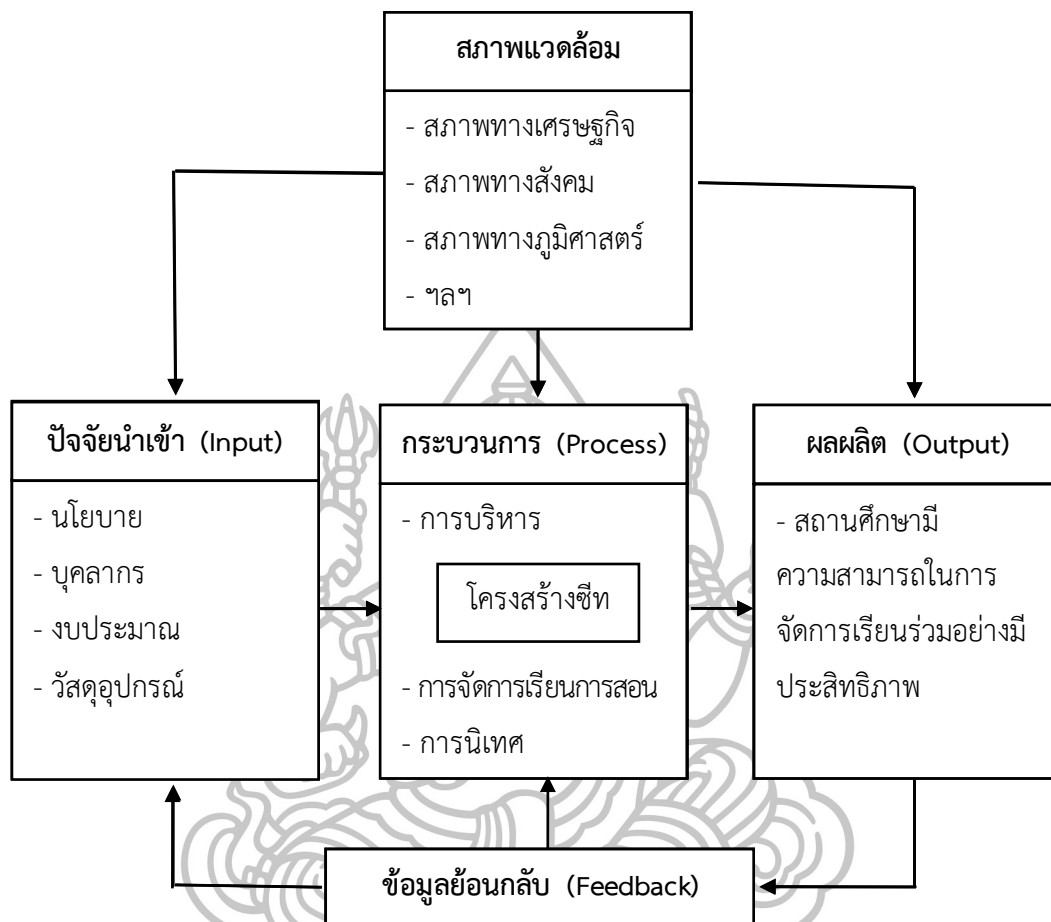
จากผลผลิตที่ได้ไปเป็นข้อมูลย้อนกลับเพื่อนำไปปรับปรุงหรือพัฒนาการบริหารงานให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพมากขึ้น⁹

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาแนวทางการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยศึกษากระบวนการบริหารจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ซึ่งมีองค์ประกอบหลัก 4 ประการ ได้แก่ 1) นักเรียน ซึ่งรวมทั้งนักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความบกพร่อง 2) สภาพแวดล้อมที่สนับสนุนการเรียนรู้ออกของนักเรียน ซึ่งรวมถึงสภาพแวดล้อมทางกายภาพและบุคคลที่อยู่ในสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน 3) กิจกรรมการเรียนการสอน การบริหารจัดการหลักสูตร 4) เครื่องมือ ได้แก่ นโยบาย งบประมาณ สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ สำหรับเด็กที่มีความบกพร่อง ซึ่งเป็นกระบวนการที่ช่วยให้สถานศึกษามีความสามารถในการจัดการศึกษาเรียนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพ¹⁰

นอกจากนี้ยังมีการบริหารโรงเรียนในรูปแบบอื่นๆ เช่น การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management : SBM) ซึ่งเป็นรูปแบบที่ยึดหลักการกระจายอำนาจในการตัดสินใจจากส่วนกลางไปสู่โรงเรียนโดยมุ่งไปที่การตัดสินใจร่วมกันในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Results Based Management : RBM) เป็นการบริหารโรงเรียนที่มุ่งเน้นความคุ้มค่า ความโปร่งใส ความรับผิดชอบ และการมีส่วนร่วม การบริหารงานตามวงจรคุณภาพ PDCA เป็นการส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนทำงานแบบมีส่วนร่วม โดยมีการร่วมวางแผน (PLAN) ร่วมปฏิบัติร่วมดำเนินการ (DO) ร่วมประเมินตรวจสอบ (CHECK) และร่วมกันนำผลที่ได้จากการประเมินตรวจสอบไปปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงาน (ACTION) ซึ่งการนำวงจรคุณภาพดังกล่าวไปปฏิบัติงานต่างๆ ดังแสดงในแผนภูมิที่ 1

⁹ จันทรานี สงวนนาม, **ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 3, (นนทบุรี : บุ๊คพอยท์, 2545), 94-96.

¹⁰ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, **การสังเคราะห์งานด้านการจัดการเรียนร่วมสู่ภาคปฏิบัติเพื่อนำสู่นโยบายการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพสำหรับเด็กและเยาวชนพิการ**. (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.), 2548), 32.

แผนภูมิที่ 1 ขอบข่ายเชิงอ้างอิงของการวิจัย

ที่มา : Daniel Katz and Robert L. Kahn, *The Social Psychology of Organization*, 2nd ed. (New York: John Wiley & Sons, 1978), 20.

: จันทราณี สงวนนาม, *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 3, (นนทบุรี : บุ๊คพอยท์, 2545), 94-96.

: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, *การสังเคราะห์งานด้านการจัดการเรียนร่วมสู่ภาคปฏิบัติเพื่อนำสู่นโยบายการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพสำหรับเด็กและเยาวชนพิการ*. (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.), 2548), 32.

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัย มุ่งศึกษาแนวทางการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) ประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ นักเรียน (S : Students) สภาพแวดล้อม (E : Environment) กิจกรรมการเรียนการสอน (A : Activities) และเครื่องมือ (T : Tools) ดังแผนภูมิที่ 2

การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework)
1. S (Students) : นักเรียน
2. E (Environment) : สภาพแวดล้อม
3. A (Activities) : กิจกรรมการเรียนการสอน
4. T (Tools) : เครื่องมือ

แผนภูมิที่ 2 ขอบเขตของการวิจัย

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, การสังเคราะห์งานด้านการจัดการเรียนร่วมสู่ภาคปฏิบัติเพื่อนำสู่นโยบายการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพสำหรับเด็กและเยาวชนพิการ. (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.), 2548), 32.

นิยามศัพท์เฉพาะ

การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม หมายถึง การนำรูปแบบการบริหารโรงเรียนเรียนร่วมมาใช้บริหารในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมที่เข้าร่วมโครงการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องประเภทต่างๆ โดยมีโครงสร้างระบบการบริหารจัดการที่ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 4 ประการ ได้แก่ นักเรียน สภาพแวดล้อม กิจกรรมการเรียนการสอน และเครื่องมือ

โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม หมายถึง โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องประเภทต่างๆ โดยมีโครงการสร้างระบบการบริหารจัดการที่ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 4 ประการ ได้แก่ นักเรียน สภาพแวดล้อม กิจกรรมการเรียนการสอน และเครื่องมือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงวรรณกรรม ทฤษฎี แนวคิดของนักการศึกษา นักวิจัย ตลอดจนงานวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโรงเรียนแก่นำจัดการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสงคราม ซึ่งประกอบด้วยการบริหารโรงเรียนแก่นำจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) โดยค้นคว้าข้อมูลจากตำรา เอกสารทางวิชาการ วารสาร เว็บไซต์ และตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

การบริหารโรงเรียน

ความหมายของการบริหารโรงเรียน

สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์ ได้ให้ความหมายของการบริหารโรงเรียนว่า การบริหารโรงเรียนคือ การบริหารคุณภาพคือการปรับปรุงคุณภาพของผู้เรียนด้วยการให้บุคลากรทุกระดับและทุกคนในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้ประสบความสำเร็จมีการกำหนดนโยบายการทำงานที่ชัดเจน และมีวิธีการจัดการเพื่อควมมีประสิทธิภาพสูงสุดและผู้ร่วมงานมีความภาคภูมิใจในองค์กร¹

ธวัชชัย เปรมปรีดี กล่าวถึงความหมายของการบริหารโรงเรียน หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ที่บุคคลหลายๆ คน ร่วมกันดำเนินการเพื่อให้บริการทางการศึกษาแก่นักเรียนและผู้สนใจเพื่อให้เกิดการพัฒนาทางด้านความรู้ ความสามารถ เจตคติ ค่านิยม พฤติกรรมและคุณธรรมต่างๆ เพื่อที่จะดำรงตนเป็นพลเมืองที่ดีของสังคมและประเทศชาติ²

นิพนธ์ กินาวงศ์ ได้ให้ความหมายของการบริหารโรงเรียนว่า การดำเนินการควบคุมและจัดการบริการต่างๆ ซึ่งเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนการสอน การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนงานติดต่อสื่อสารที่เกี่ยวกับอาคารสถานที่ งานด้านการเงินงบประมาณต่างๆ เป็นต้น³

¹ สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์, มุ่งสู่คุณภาพการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช, 2550), 183.

² ธวัชชัย เปรมปรีดี, ปัจจัยที่จำเป็นในการบริหารโรงเรียน, (กรุงเทพมหานคร : อักษรไทย, 2548), 87.

³ นิพนธ์ กินาวงศ์, หลักเบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนและการนิเทศการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พิมพ์เนศ, 2556), 88-89.

ไซมอน (Simon) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ที่บุคคลตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไป ร่วมกันดำเนินการเพื่อวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างร่วมกัน เป็นศิลปะในการทำให้สิ่งต่างๆ ได้รับการกระทำจนเป็นผลสำเร็จ กล่าวคือผู้บริหารไม่ใช่เป็นผู้ปฏิบัติแต่เป็นผู้ใช้ศิลปะทำให้ผู้ปฏิบัติทำงานจนสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่ผู้บริหารตัดสินใจเลือกแล้ว⁴

กล่าวโดยสรุป การบริหารโรงเรียน หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ร่วมมือกันดำเนินการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนการสอน โดยใช้กระบวนการอย่าง มีระเบียบและใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า

การบริหารโรงเรียนรูปแบบต่างๆ

1. การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework)

การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) เป็นการปฏิบัติการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยการจัดการทั้งระบบในโรงเรียน ครอบคลุมองค์ประกอบที่สำคัญ ทั้งนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและนักเรียนทั่วไป สภาพแวดล้อมทางกายภาพและบุคคลที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อม กิจกรรมการเรียนการสอน และเครื่องมือในการบริหารจัดการ เรียนร่วม มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมในโรงเรียนทั่วไป ได้รับการศึกษาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียนเฉพาะบุคคล และเพื่อช่วยให้โรงเรียนที่จัดการเรียนร่วมได้พัฒนาการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งมีองค์ประกอบหลัก 4 ประการ คือ

1.1 นักเรียน (S : Student) ซึ่งมี 2 กลุ่มคือ นักเรียนทั่วไป และนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ โรงเรียนเตรียมความพร้อมของเด็กทั้ง 2 กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มที่ 1 เตรียมความพร้อมนักเรียนทั่วไป ทางโรงเรียนจะต้องเตรียมความพร้อมนักเรียนทั่วไปในโรงเรียน โดยการให้ข้อมูลเพื่อให้นักเรียนทั่วไปมีความรู้ ความเข้าใจ เกิดการยอมรับ สามารถให้ความช่วยเหลือและปฏิบัติต่อเด็กพิการหรือนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างถูกวิธี ครูควรทำความเข้าใจและอธิบายลักษณะความพิการให้นักเรียนทั่วไปรู้จัก จัดสถานการณ์จำลอง การพานักเรียนไปเยี่ยมชมสถานที่ดูแลคนพิการ จัดกิจกรรมการสอนทักษะให้นักเรียนในการช่วยเหลือนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ กลุ่มที่ 2 เตรียมความพร้อมนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เด็กควรได้รับการเตรียมความพร้อมทันทีที่พบความพิการ เพื่อพัฒนาศักยภาพทุกด้าน โดยการกระตุ้นพัฒนาการในส่วนที่เหลืออยู่ ฟื้นฟูสมรรถภาพความพิการ การเตรียมความพร้อม ต้องเตรียมทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและวิชาการ รวมทั้งการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน เตรียมทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น การทำความเข้าใจกับสภาพแวดล้อม

⁴ Herbert A Simon, *Administrative Behavior*, (New York : Freepress, 1966), p3.

ในการเคลื่อนไหว เพื่อให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษช่วยเหลือตนเองได้มากที่สุด และอยู่ร่วมกับนักเรียนทั่วไปได้อย่างปกติสุข

1.2 สภาพแวดล้อม (E : Environment) เป็นการปฏิบัติงานเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และบุคคลที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมของเด็ก การปรับสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ภายนอกและภายในอาคาร บุคคลที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมของเด็ก ครู พ่อแม่ ผู้ปกครองได้รับการประชาสัมพันธ์เผยแพร่เรื่องการจัดการเรียนร่วม มีส่วนร่วมกำหนดนโยบายและร่วมมือในการจัดการเรียนร่วม มีครูผู้ได้รับมอบหมายชัดเจนในการดำเนินงาน ผู้ปกครองนักเรียนยอมรับในการเรียนร่วม โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1.2.1 สภาพแวดล้อมทางกายภาพ ภายนอกอาคาร ได้แก่ สถานที่ตั้ง ตัวอาคาร ทางเข้า ทางเดิน ทางข้าม ต้นไม้ เป็นต้น และภายในอาคาร ได้แก่ พื้น ประตู บันได ทางลาด ทางเดิน ภายในอาคาร ซึ่งควรจัดให้มีความเหมาะสมกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเพื่อให้สภาพแวดล้อมที่มีขีดจำกัดน้อยที่สุด โรงเรียนควรพยายามให้เด็กได้เรียนร่วม ในชั้นเรียนทั่วไปมากที่สุด

1.2.2 บุคคลที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมของเด็ก ได้แก่ พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรอื่น โรงเรียนทั่วไปที่มีการจัดการจัดการเรียนร่วม ผู้บริหารจะเป็นผู้มีบทบาทสำคัญยิ่งในโรงเรียน จะเป็นผู้นำและสร้างบรรยากาศของการยอมรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมในโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียน จะต้องพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการจัดการเรียนร่วมประจำโรงเรียน ซึ่งควรประกอบด้วย ผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญ ครูทั่วไป ครูการศึกษาพิเศษ พ่อแม่ ผู้ปกครอง และบุคลากรภายนอก เพื่อกำหนดนโยบายในการจัดการเรียนร่วม แนวทางการดำเนินงาน บทบาท และหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในโรงเรียน และรูปแบบในการจัดการเรียนร่วมครูทั่วไปและครูการศึกษาพิเศษ ต้องเป็นที่ปรึกษาซึ่งกันและกัน โดยทำงานกันเป็นทีม

1.3 กิจกรรมการเรียนการสอน (A : Activities) เป็นการปฏิบัติงานเกี่ยวกับกิจกรรมภายในและภายนอกห้องเรียน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน ที่จะช่วยให้นักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้รับการพัฒนา ทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม ซึ่งมีรายละเอียด 10 ข้อ ดังนี้

1.3.1 การบริหารจัดการหลักสูตร แบ่งเป็น การปรับหลักสูตรทั่วไป คือ ปรับหลักสูตรที่ใช้กับนักเรียนปกติมาใช้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ การจัดทำหลักสูตรเฉพาะ คือ หลักสูตรที่เป็นแนวทาง (หลักสูตรสำหรับหรือหลักสูตรคู่ขนาน) ซึ่งถือเป็นหลักสูตรเฉพาะบุคคลโดยพิจารณาจากระดับของความพิการจากแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลของนักเรียน

1.3.2 แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individual Education Program : IEP) เป็นแผนการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของเด็กพิการ หรือที่มีความบกพร่อง ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทาง

การศึกษา ที่นักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องต้องการ เรียกชื่อย่อว่า IEP วัตถุประสงค์ในการใช้ IEP เพื่อเป็นแผนการจัดการศึกษาที่เขียนขึ้นเป็นลายลักษณ์อักษรสำหรับเด็กคนใดคนหนึ่งโดยเฉพาะ IEP จะมีข้อมูลในการจัดเด็กเข้ารับบริการการศึกษา และบริการที่เกี่ยวข้องอื่น และเพื่อเป็นเครื่องมือในการจัดการกับกระบวนการตรวจสอบและกระบวนการสอนทั้งหมด ฉะนั้น IEP ในแง่ที่เป็นส่วนสำคัญของกระบวนการตรวจสอบและกระบวนการสอน จะมีส่วนเกี่ยวข้องกับการประเมินผลและวิธีสอน

1.3.3 แผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan : IIP) เป็นแผนการสอนที่จัดขึ้นเฉพาะเจาะจงสำหรับเด็กพิการหรือที่มีความบกพร่องคนนั้น ๆ ในวิชาหรือทักษะที่เป็นจุดอ่อน แผนการสอนเฉพาะบุคคลนี้จัดทำขึ้นเพื่อช่วยให้นักเรียนบรรลุจุดประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ใน IEP

1.3.4 การตรวจสอบทางการศึกษา (Educational Assessment) เป็นกระบวนการที่ใช้วิธีการต่าง ๆ หลายวิธี ในการรวบรวมข้อมูลทั้งหมดที่เกี่ยวกับนักเรียน โดยมีวัตถุประสงค์ในการที่จะกำหนดปัญหาและหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหา วิชาการ การวางแผนการสอน และการประเมินความก้าวหน้าของนักเรียน

1.3.5 เทคนิคการสอน เทคนิคการสอนที่ควรนำมาใช้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ มี 3 เทคนิคคือ เทคนิคแรกเป็นการวิเคราะห์งาน (Task Analysis) เป็นเทคนิคการสอน และเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบหรือประเมินเด็กว่า มีทักษะในเรื่องนั้น ๆ แล้วหรือไม่ เทคนิคที่สองเป็นการสอนโดยเพื่อนช่วยสอน (Peer Tutoring) เป็นเทคนิควิธีการสอนที่ให้เพื่อนนักเรียนช่วยสอนให้เพื่อนเกิดการเรียนรู้ในเรื่องต่าง ๆ แบบตัวต่อตัว โดยเพื่อนช่วยสอนอาจเป็นนักเรียนชั้นสูงกว่าหรือนักเรียนชั้นเดียวกัน อายุเท่ากันแต่มีความสามารถสูงกว่ามาช่วยสอน เทคนิคที่สามเป็นเทคนิคระบบเพื่อนช่วยเพื่อน (Buddy system) ในการจัดการเรียนการสอนโดยเพื่อนช่วยเพื่อนในด้านวิชาการยังต้องอาศัยความร่วมมือของเพื่อนนักเรียนทุกคนในการส่งเสริมกำลังใจ และช่วยเหลืออำนวยความสะดวกเพื่อนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในเรื่องทั่วไป เช่น นำทางไปห้องเรียน ห้องน้ำ และโรงอาหาร อ่านหนังสือบนกระดานหรือแผ่นใส สื่อสารกับผู้อื่น

1.3.6 การรายงานความก้าวหน้าของนักเรียน ในปัจจุบันใช้วิธีการทบทวนและปรับ IEP ปีละอย่างน้อย 2 ครั้ง รวมทั้งมีการรายงานความก้าวหน้าของนักเรียนโดยสรุปจาก IIP ที่ใช้สอนเด็กในแต่ละสาระการเรียนรู้ ทักษะ และกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งจะมีการระบุว่าประเมินโดยวิธีใดและใช้เกณฑ์อะไร โดยอาจนำเสนอในรูปแบบของกราฟแท่ง กราฟเส้นประกอบการบรรยาย หรือคิดเป็นคะแนนและเกรดในชั้นประถมศึกษา

1.3.7 การจัดกิจกรรมการสอนนอกห้องเรียนและชุมชน นอกจากกิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูจัดภายในชั้นเรียน และภายในโรงเรียนแล้ว ยังมีกิจกรรมนอกโรงเรียน ซึ่งทางโรงเรียน

ควรมีการบริหารจัดการในเรื่องเกี่ยวกับความปลอดภัย ยานพาหนะ ที่พัก ฯลฯ เพื่อช่วยให้การเข้าร่วมกิจกรรมนอกสถานที่ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเป็นไปอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

1.3.8 การประกันคุณภาพ โรงเรียนควรจัดตั้งคณะกรรมการการประกันคุณภาพการจัดการจัดการเรียนร่วม โดยที่คณะกรรมการการประกันคุณภาพ ควรประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับองค์ประกอบ หรือตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประกันคุณภาพการจัดการเรียนร่วมอย่างชัดเจนกำหนดกิจกรรมการประกันคุณภาพการจัดการจัดการเรียน

1.3.9 การรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียน แล้วจำแนกและคัดแยกตามความต้องการจำเป็นพิเศษ ส่งต่อคนพิการเข้ารับการศึกษาตามความสามารถและความต้องการจำเป็นของแต่ละบุคคล เตรียมพร้อมในด้านความรู้หรือเจตคติให้บุคลากร เตรียมพร้อมในด้านสื่ออุปกรณ์ที่จำเป็นในการจัดการเรียนการสอน จัดตั้งคณะจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษทุกคนดำเนินการสอนตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลที่ได้จัดทำไว้ เพื่อพัฒนาคนพิการให้เกิดการเรียนรู้เต็มตามศักยภาพ

1.3.10 การจัดตารางเวลาให้บริการสอนเสริม การจัดตารางเวลาที่จะทำให้ทุกฝ่ายยอมรับเป็นสิ่งที่ยาก ฉะนั้นครูสอนเสริมจึงต้องคำนึงถึงเด็กว่า ตารางเวลาที่จัดให้กับเด็กที่รับผิดชอบแต่ละคนนั้น เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของเด็กและครูด้วย ซึ่งรูปแบบการจัดตารางเวลามีสามรูปแบบคือ รูปแบบแรกเป็นการจัดให้นักเรียนแต่ละคนมารับบริการครั้งละไม่เกินครึ่งชั่วโมง แต่เด็กสามารถมารับบริการได้มากกว่า 1 ครั้งในหนึ่งวัน ในการจัดตารางเวลาการให้บริการนี้ ครูสอนเสริมเน้นการให้บริการสอนโดยตรงกับเด็ก โดยใช้สิ่งเสริมแรงและให้นักเรียนมีโอกาทำแบบฝึกหัดด้วยตนเอง รูปแบบที่สองหากมีครูผู้ช่วยในห้องสอนเสริมอยู่ด้วย จะทำให้ครูสอนเสริมมีโอกาสได้ไปสังเกตนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องขณะเด็กอยู่ในชั้นเรียนปกติ หรืออาจมีเวลาตรวจสอบนักเรียนเป็นรายบุคคลได้มากขึ้น รูปแบบที่สามครูสอนเสริมจะให้บริการแก่นักเรียน 2 หรือ 3 คน ในขณะเดียวกัน เป็นเวลาประมาณ 30 นาที โดยเป็นการสอนเฉพาะบุคคลถึงแม้เด็กนักเรียนในกลุ่มแต่ละกลุ่มจะคล้ายคลึงกัน แต่ก็ไม่เหมือนกัน

1.4 เครื่องมือ (T : Tools) การปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ที่นำมาช่วยในการบริหารจัดการเรียนร่วม มี 10 ประการ คือ

1.4.1 นโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป็นการกำหนดทิศทางในการปฏิบัติงานและระบบการให้บริการที่ชัดเจน ทำให้บุคลากรทุกคนในโรงเรียนและบุคคลทั่วไป รวมทั้งพ่อแม่รับรู้ที่โรงเรียนมีโครงการจัดการเรียนร่วม

1.4.2 งบประมาณ โรงเรียนจำเป็นต้องจัดสรรงบประมาณให้เป็นการเฉพาะ เพื่อการจัดการจัดการเรียนร่วมให้กับเด็กพิการหรือที่มีความบกพร่องโดยการสรรหาแหล่งเงิน การจัดสรรงบประมาณ การจัดทำบัญชีและการตรวจสอบ และการวิเคราะห์งบประมาณ

1.4.3 ระบบการบริหารจัดการ ทางโรงเรียนควรจัดโครงสร้างระบบการบริหารการจัดการจัดการเรียนร่วม จัดระบบข้อมูล เกี่ยวกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากร ข้อมูลเครือข่าย ข้อมูลเกี่ยวกับสื่อ การบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล โรงเรียนจะต้องจัดทำแผนพัฒนาทรัพยากรบุคคล ทำแผนพัฒนาบุคลากร การสื่อสารภายในองค์กร การประสานงานกับบุคคลอื่น ได้แก่ การประสานงานกับผู้ปกครอง การประสานงานกับนักวิชาชีพหรือผู้เชี่ยวชาญ

1.4.4 กฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา พ.ศ. 2545 และกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรงบประมาณทางการศึกษา สำหรับคนพิการ พ.ศ.2545

1.4.5 เทคโนโลยี หมายถึง เทคโนโลยีที่คนพิการใช้ ซึ่งได้มีการพัฒนาและการใช้ประโยชน์เทคโนโลยี เพื่อช่วยให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษดำรงชีวิตอิสระสามารถปฏิบัติงานและผลิตงานต่าง ๆ ออกมาได้

1.4.6 สิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ อุปกรณ์ เครื่องมือ โครงสร้างทางสถาปัตยกรรม สิ่งแวดล้อม เพื่อช่วยให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ แต่ละประเภท ได้รับการศึกษาโดยสะดวกและสอดคล้องตามความจำเป็นของแต่ละบุคคล

1.4.7 สื่อ หมายถึง สื่อทางการศึกษา ได้แก่ วัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หรือเครื่องมือช่วยให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เกิดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม เกิดความเข้าใจ ตีขึ้นและรวดเร็ว สื่อสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องหรือพิการแต่ละประเภทและแต่ละระดับ

1.4.8 บริการ หมายถึง บริการต่าง ๆ ที่ช่วยสนับสนุนการศึกษาของคนพิการแต่ละประเภท ได้แก่ บริการสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็น เช่น การสอนเสริม การนำทางการผลิตสื่อ ฯลฯ

1.4.9 ตำรา อาจจัดในรูปแบบอื่นที่นอกเหนือไปจากสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือเสียง สำหรับคนตาบอดและนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

1.4.10 ความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา หมายถึงมาตรการอื่นที่นอกเหนือจากสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ ที่ช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ของคนพิการ เช่น การปรับเนื้อหา หลักสูตร เทคนิคการสอน การประเมินผลสำหรับคนพิการ การจัดอาสาสมัคร การฝึกอบรมทักษะด้านอาชีพ

1.4.11 ครูการศึกษาพิเศษ หมายถึง ครูที่ได้รับการศึกษาสาขาพิเศษในระดับปริญญาตรีขึ้นไป หรือผู้ที่ได้รับการอบรมตามหลักสูตรที่กระทรวงกำหนด⁵

⁵ เบญจา ชลธารันนท์, คู่มือการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท(SEAT), (กรุงเทพมหานคร : เพทายการพิมพ์, 2546), 7-47.

2. การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management)

การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management) ถือได้ว่าเป็นแนวคิดหนึ่งในการบริหารและจัดการศึกษา แนวคิดการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเกิดขึ้นในวงธุรกิจอุตสาหกรรมของประเทศสหรัฐอเมริกา มีความเชื่อว่าถ้าผู้ร่วมงานพึงพอใจผลผลิตที่ได้ก็จะเพิ่มขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงได้มีการเปลี่ยนแปลงให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ต่อมาแนวคิดนี้ได้ถูกนำมาประยุกต์ใช้ในด้านการศึกษา โดยการให้โรงเรียนมีอิสระในการบริหารตนเอง เน้นให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและรับผิดชอบการดำเนินงานของโรงเรียน⁶

หลักการสำคัญในการบริหารแบบ (School-Based Management โดยทั่วไป ได้แก่

1. หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) ซึ่งเป็นการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาจากกระทรวงและส่วนกลางไปยังสถานศึกษาให้มากที่สุด โดยมีความเชื่อว่าโรงเรียนเป็นหน่วยสำคัญในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการศึกษาของเด็ก ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการบริหาร การตัดสินใจ และการจัดการศึกษาทำให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของ และทำให้มีความรับผิดชอบในการจัดการศึกษามากขึ้น

2. หลักการมีส่วนร่วม (Participation or Collaboration or Involvement) เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้มีส่วนร่วมในการบริหาร ตัดสินใจ และร่วมจัดการศึกษา ทั้งครู ผู้ปกครองตัวแทนศิษย์เก่า และตัวแทนนักเรียน การที่บุคคลมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา จะเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของและจะรับผิดชอบในการจัดการศึกษามากขึ้น

3. หลักการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชน (Return Power to People) ในอดีตการจัดการศึกษาจะทำหลากหลายทั้งวัดและองค์กรในท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการ ต่อมามีการร่วมการจัดการศึกษาไปให้กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้เกิดเอกภาพและมาตรฐานทางการศึกษา แต่เมื่อประชากรเพิ่มขึ้น ความเจริญต่าง ๆ ก้าวไปอย่างรวดเร็ว การจัดการศึกษาโดยส่วนกลางเริ่มมีข้อจำกัดเกิดความล่าช้าและไม่สนองความต้องการของผู้เรียนและชุมชนอย่างแท้จริง จึงต้องมีการคืนอำนาจให้ท้องถิ่นและประชาชนได้จัดการศึกษาเองอีกครั้ง

4. หลักการบริหารตนเอง (Self - managing) ในระบบการศึกษาทั่วไป มักจะกำหนดให้โรงเรียนเป็นหน่วยปฏิบัติตามนโยบายของส่วนกลาง โรงเรียนไม่มีอำนาจอย่างแท้จริง สำหรับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานนั้น ให้โรงเรียนมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในการดำเนินงาน ซึ่งอาจดำเนินการได้หลากหลายด้วยวิธีการที่แตกต่างกัน แล้วแต่ความพร้อมและสถานการณ์ของ

⁶ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, รายงานการประชุมแนวคิดและประสบการณ์บริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544), 1.

โรงเรียน ผลที่ได้น่าจะมีประสิทธิภาพสูงกว่าเดิม ที่ทุกอย่างกำหนดมาจากส่วนกลางไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม

5. หลักการตรวจสอบและถ่วงดุล (Check and Balance) ส่วนกลางมีหน้าที่กำหนดนโยบายและควบคุมมาตรฐาน มีองค์กรอิสระทำหน้าที่ตรวจสอบคุณภาพการบริหารและการจัดการศึกษา เพื่อให้มีคุณภาพและมาตรฐานเป็นไปตามกำหนดและเป็นไปตามนโยบายของชาติ คณะกรรมการโรงเรียนจะทำหน้าที่ตรวจสอบ และถ่วงดุลซึ่งกันและกันเสมอ⁷

จากหลักการดังกล่าวทำให้เกิดความเชื่อมั่นว่าการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานจะเป็นการบริหารงานที่ทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากกว่ารูปแบบการจัดการศึกษาที่ผ่านมา รูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน มีรูปแบบที่สำคัญอย่างน้อย 4 รูปแบบ ได้แก่

1. รูปแบบที่มีผู้บริหารโรงเรียนเป็นหลัก (Administration Control SBM) แนวคิดในการกระจายอำนาจหน้าที่ในการบริหารการเงิน บุคลากร และวิชาการแก่ผู้บริหารโรงเรียน เพื่อให้การบริหารโรงเรียนนั้นมีประสิทธิภาพมากที่สุด โดยผู้บริหารจะเป็นประธาน เจ้าที่เขตการศึกษาเป็นกรรมการ ส่วนกรรมการอื่นๆ ได้จากการเลือกตั้งหรือคัดเลือกจากกลุ่มผู้ปกครอง ครู และชุมชน คณะกรรมการมีบทบาทให้คำปรึกษา แต่อำนาจการตัดสินใจยังคงอยู่ที่ผู้บริหารโรงเรียน

2. รูปแบบที่มีครูเป็นหลัก (Professional Control SBM) เกิดจากแนวคิดที่ว่าครูเป็นผู้ใกล้ชิดนักเรียนมากที่สุด ย่อมรู้ปัญหาได้ดีกว่าและสามารถแก้ปัญหาได้ตรงจุด การจัดคณะกรรมการรูปแบบนี้ตัวแทนคณะครูจะมีสัดส่วนมากที่สุด

3. รูปแบบที่ชุมชนมีบทบาทหลัก (Community Control SBM) เพื่อให้ผู้รับบริการการศึกษา มีความพึงพอใจในการจัดการศึกษามากที่สุด จึงจัดให้มีคณะกรรมการชุมชนเพื่อให้มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร และการจัดการศึกษาที่ตอบสนองต่อความต้องการ ค่านิยมของผู้ปกครองและชุมชนมากที่สุด คณะกรรมการโรงเรียนจึงมีสัดส่วนจำนวนผู้ปกครองและตัวแทนชุมชนมากที่สุด

4. รูปแบบที่ครูและชุมชนมีบทบาทหลัก (Professional Community Control SBM) แนวคิดเรื่องนี้เชื่อว่า ทั้งครูและผู้ปกครองต่างมีความสำคัญในการจัดการศึกษาให้แก่เด็ก เนื่องจากทั้งสองกลุ่มต่างอยู่ใกล้ชิดนักเรียนมากที่สุด รับรู้ปัญหาและความต้องการได้ดีที่สุด สัดส่วนของครูและผู้ปกครองในคณะกรรมการโรงเรียนจะมีเท่าๆ กัน ผู้บริหารโรงเรียนเป็นประธาน บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการโรงเรียนเป็นคณะกรรมการบริหาร⁸

⁷ อุทัย บุญประเสริฐ, รายงานการวิจัยการศึกษาแนวทางการบริหารและจัดการศึกษาในรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (กรุงเทพมหานคร : ศุภสภาลาดพร้าว, 2543), 155-156.

⁸ อุทัย บุญประเสริฐ, การบริหารจัดการสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546), 65-72.

โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้มีนโยบายให้สถานศึกษาในสังกัดจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในรูปแบบการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) และการบริหารจัดการทั้งระบบโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) ได้คัดเลือกโรงเรียนเข้าร่วมโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม มีเป้าหมายเพื่อเพิ่มโอกาสให้เด็กพิการทุกคนได้เข้าเรียนและเรียนในโรงเรียนใกล้บ้าน ทั้งนี้ได้มีการทบทวนถึงภารกิจที่จำเป็นที่สถานศึกษาทั่วไปต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย ทั้งการจัดให้เด็กพิการทุกคนที่อยู่ในเขตบริการได้เข้าเรียนในโรงเรียนและพัฒนาให้โรงเรียนมีคุณภาพรองรับการให้บริการด้านการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการได้อย่างมีประสิทธิภาพ⁹

ความหมายของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม

ผดุง อารยวิญญู ได้กล่าวถึงความหมายของการเรียนร่วมว่า การจัดเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เข้าเรียนร่วมในชั้นเรียนเดียวกันกับเด็กปกติ ได้แก่ สตรีมมิง (Mainstreaming) หมายถึงการจัดการเรียนร่วมเต็มเวลา โดยเด็กพิเศษจะเข้าเรียนในห้องปกติโดยไม่มีบริการเพิ่มเติมพิเศษ ส่วนอีกความหมายหนึ่งก็คือ อินทิเกรชั่น (Integration) หมายถึง การจัดการให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เข้าเรียนร่วมในชั้นปกติบางวิชาและรวมถึงการจัดชั้นพิเศษในโรงเรียนปกติ และความหมายสุดท้าย อินคลูชัน (Inclusion) หมายถึง การจัดการศึกษาให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้เข้าเรียนร่วมชั้นกับนักเรียนทั่วไป โดยวิธีการรับเข้าเรียนร่วมกันตั้งแต่เริ่มเข้ารับการศึกษา โดยมีพื้นฐานเชื่อว่าเด็กในท้องถิ่นทุกคน ไม่ว่าจะเป็นนักเรียนทั่วไปหรือนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เมื่อถึงอายุเข้าเรียนก็ควรได้เข้าเรียนในโรงเรียน¹⁰

เบญจา ชลธารนนท์ และศิริวิมล ใจงาม ได้กล่าวว่า การเรียนร่วม คือ การที่เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้รับโอกาสที่เข้าเรียนร่วมกับเด็กปกติทั่วไป โดยได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากบุคลากรในโรงเรียนทุกฝ่าย ให้สามารถเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม

⁹ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, **มาตรฐานการเรียนร่วมเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ปี พ.ศ.2556.** (กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ, 2556)

¹⁰ ผดุง อารยวิญญู, **การเรียนร่วมระหว่างเด็กปกติกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ,** (กรุงเทพมหานคร : พี เอ อาร์ตแอนด์ พรินติ้ง, 2542), 3.

สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นทางร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา และการเรียนรู้ เพื่อพัฒนา ศักยภาพของเด็ก¹¹

วิลาวลัย วงศ์คุณาโรจน์ ได้กล่าวว่า การเรียนร่วม คือ การจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีความ ต้องการพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อให้เด็กพิเศษเกิด ทักษะและประสบการณ์ในการดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข¹²

พิพัฒน์ ชูชัย ได้กล่าวถึงความหมายของการเรียนร่วมว่า เป็นการจัดการศึกษาให้นักเรียนที่มี ความต้องการพิเศษให้มีโอกาสเรียนร่วมกับนักเรียนทั่วไปตามความสามารถของแต่ละบุคคล และมี การกำหนดแบ่งหน้าที่รับผิดชอบกัน ระหว่างฝ่ายบริหาร ฝ่ายสอน และฝ่ายสนับสนุนทั้งในด้าน การศึกษาปกติและด้านการเรียนร่วม¹³

กล่าวโดยสรุปว่าการจัดการเรียนร่วม หมายถึง วิธีหรือกระบวนการจัดการเรียนรู้ร่วมกัน ให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษกับนักเรียนปกติ เกิดการปฏิสัมพันธ์และส่งเสริมพัฒนาการของ เด็กในทุกด้าน ทั้งทางร่างกายและจิตใจโดยคำนึงถึงความสามารถของแต่ละบุคคลที่สามารถปรับปรุง และพัฒนาศักยภาพ ให้ดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข

ความเป็นมาของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม

กระทรวงศึกษาธิการอนุมัติหลักการประกาศ พ.ศ.2542 เป็นปีการศึกษาเพื่อคนพิการภายใต้ หลักการ คนพิการทุกคนที่อยากเรียนต้องได้เรียน เพื่อเร่งรัด ปรับปรุง และขยายบริการทาง การศึกษาสำหรับคนพิการให้ทั่วถึงและมีคุณภาพยิ่งขึ้น คณะรัฐมนตรีมีมติ เรื่องมาตรการการจัด การศึกษาพิเศษ ดังนี้

การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ให้คนพิการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี สามารถอยู่ใน สังคมได้อย่างคนทั่วไป และประกอบอาชีพได้ตามศักยภาพ

¹¹ เบญจา ชลธารันนธ์และศิริวิมล ใจงาม, การศึกษาแบบเรียนร่วม, (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานสถาบันราชภัฏ, 2544), 1.

¹² วิลาวลัย วงศ์คุณาโรจน์, การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมระหว่างเด็กพิเศษ กับเด็กปกติของครูประจำชั้นและผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง, (ปริญญานิพนธ์ การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2545), 15.

¹³ พิรพัฒน์ ชูชัย, ศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมเด็กที่มีความ ต้องการพิเศษกับเด็กปกติ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอทุ่ง ยางแดง จังหวัดปัตตานี, (ปริญญานิพนธ์ การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2548) 11.

1. กำหนดเป้าหมายมุ่งขยายโอกาสให้กับคนพิการที่อยู่ในวัยเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี
 2. ผลิตและพัฒนาคุณภาพครู อาจารย์ และบุคลากร
 3. พัฒนาการวิจัย ปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวก
 4. พัฒนาระบบการบริหารจัดการ กระจายอำนาจการจัดการศึกษาสู่ท้องถิ่นให้สถานศึกษา
เพิ่มการรับนักเรียนพิการ
 5. ให้ผู้ที่ไม่สามารถเข้าชั้นเรียนตามปกติ ได้รับการศึกษานอกระบบโรงเรียน
 6. จัดให้มีศูนย์การศึกษาพิเศษแห่งชาติ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา และศูนย์การศึกษา
พิเศษประจำจังหวัด
 7. ให้สถานศึกษาของรัฐและเอกชน จัดบริการการศึกษาแก่คนพิการ โดยจัดแบบเรียนหรือ
แยกชั้นเรียนพิเศษในโรงเรียนเรียนร่วม หรือเป็นโรงเรียนพิเศษเฉพาะความบกพร่อง
 8. ต้องคำนึงถึงคุณภาพและมีการกระจายบริการอย่างทั่วถึงทุกพื้นที่¹⁴
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้ดำเนินการจัดการศึกษาสำหรับเด็ก
พิการเรียนร่วมกับเด็กปกติในโรงเรียนประถมศึกษา โดยดำเนินการร่วมกับกองการศึกษาพิเศษกรม
สามัญศึกษา จนกระทั่งปีงบประมาณ 2529 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จึง
กำหนดให้มีการดำเนินงานโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษา สำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็ก
ปกติ โดยเริ่มในโรงเรียนประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร จนถึงปีงบประมาณ 2533 ได้ขยายการ
ดำเนินการจัดการเรียนร่วมไปยังสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดต่างๆ และขยายครบทุกจังหวัด
ทั่วประเทศในปี 2538 และได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง เป็นระยะเวลาถึง 9 ปี ทำให้เกิดการขยาย
การจัดการเรียนร่วม ทั้งในระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
การจัดการเรียนร่วมดำเนินไปอย่างกว้างขวาง ทำให้เกิดความจำเป็น ในการศึกษา เพื่อหารูปแบบที่
เหมาะสม มีประสิทธิภาพในการดำเนินการจัดการเรียนร่วมสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น
พื้นฐาน ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่ นักเรียนทุกคน จึงได้จัด
โครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมต้นแบบ 1 อำเภอ 1 โรงเรียน ในปีงบประมาณ 2547
(ตุลาคม 2546 – กันยายน 2547) ขึ้นเป็นครั้งแรก และเพื่อเป็นการดำเนินการตามนโยบายดังกล่าว
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม จึงร่วมกับศูนย์การศึกษาพิเศษประจำ
จังหวัดสมุทรสงคราม พิจารณาคัดเลือกโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ คือ โรงเรียนบ้านตะวันจาก เป็น
โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมต้นแบบ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เชิญ

¹⁴ กระทรวงศึกษาธิการ, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไข
เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545. (กรุงเทพมหานคร : ศุภสภาลาดพร้าว, 2545). 3-4.

ผู้บริหารสถานศึกษาไปประชุม เพื่อรับทราบนโยบายและแนวทางดำเนินงาน โดยใช้ระบบการบริหารจัดการเรียนร่วมรูปแบบโครงสร้างซีท (SEAT Framework) และระบบการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) โดยได้รับเงินงบประมาณสนับสนุน 40,000 บาท (สี่หมื่นบาท)

ในปี 2548 ได้ขยายโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมครบทุกอำเภอ ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ร่วมกับศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสมุทรสงคราม พิจารณาคัดเลือกโรงเรียนเพิ่มเติม ดังนี้

1. ไทยรัฐวิทยา 70 (บ้านบางแก้ว)	อำเภอเมืองสมุทรสงคราม
2. วัดธรรมสถิตีวราราม	อำเภอเมืองสมุทรสงคราม
3. วัดบางประจันต์ (หวังเจริญราษฎร์นุกูล)	อำเภอเมืองสมุทรสงคราม
4. บ้านตะวันจาก	อำเภอเมืองสมุทรสงคราม
5. บ้านคลองบางกก	อำเภอเมืองสมุทรสงคราม
6. วัดดาวโต่ง	อำเภอเมืองสมุทรสงคราม
7. วัดตรีจินดาวัฒนาราม (เฉลิมรัฐราษฎร์นุกูล)	อำเภอบางคนที
8. วัดบางคนทีใน (วามโกประชานุกูล)	อำเภอบางคนที
9. วัดดอนมะโนรา (รังสียานุกูล)	อำเภอบางคนที
10. วัดบางน้อย (แจ่มประชานุกูล)	อำเภอบางคนที
11. วัดเขายี่สาร (ประมุขเวชกิจ)	อำเภออัมพวา
12. วัดอมรวดี (อมรวิทยาคาร)	อำเภออัมพวา
13. บ้านคลองสมบูรณ์	อำเภออัมพวา
14. วัดช่องลมวรรณาราม (สมุทรประชานุกูล)	อำเภออัมพวา
15. วัดสาธุชนาราม (สินประชานุกูล)	อำเภออัมพวา

ทุกโรงเรียนได้ดำเนินการตามแนวทางของการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) และระบบการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) อย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน¹⁵

¹⁵ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, การสังเคราะห์งานด้านการจัดการเรียนร่วมสู่ภาคปฏิบัติ เพื่อนำสู่นโยบายการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพสำหรับเด็กและเยาวชนพิการ, (กรุงเทพมหานคร : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, 2548) 1-5.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม

1. ข้อมูลพื้นฐาน

อำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา ตามมาตรา 38 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และมาตรา 37 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และแก้ไขเพิ่มเติม และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พ.ศ. 2553 ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายมาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น
2. วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษา และหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษา และแจ้งการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบ รวมทั้งกำกับตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว
3. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
4. กำกับ ดูแล ติดตามและประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและในเขตพื้นที่การศึกษา
5. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
6. ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่างๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการจัดและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
7. จัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลสถานศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษา
8. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาของเอกชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดรูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา
9. ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัย และพัฒนาการศึกษาเขตพื้นที่การศึกษา
10. ประสาน ส่งเสริมการดำเนินการของคณะกรรมการ และคณะทำงานด้านการศึกษา
11. ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กร หน่วยงาน ภาคีรัฐ ภาคเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะสำนักงานผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการในเขตพื้นที่การศึกษา

12. ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการภายในเขตพื้นที่การศึกษาที่มีได้ระบุให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานโดยเฉพาะหรือปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

วิสัยทัศน์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม เป็นองค์กรในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพได้มาตรฐานสู่สากล และดำรงเอกลักษณ์ความเป็นชาวสมุทรสงคราม

พันธกิจ

พัฒนา และส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพ เพื่อพัฒนาผู้เรียนเป็นบุคคลที่มีความรู้คู่คุณธรรมดำรงเอกลักษณ์ความเป็นชาวสมุทรสงคราม มีความสามารถตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพพระดับสากล

เป้าประสงค์

1. นักเรียนทุกคนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย และการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความพร้อมในการพัฒนาสู่ความเป็นสากล
2. ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ
3. ครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเต็มตามศักยภาพ และมีความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน
4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษามีความเข้มแข็งตามหลักธรรมาภิบาล และเป็นกลไกขับเคลื่อนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สู่ประชาคมอาเซียนและความเป็นสากล
5. นักเรียนรักชาติไทย ถิ่นกำเนิด อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต และดำรงเอกลักษณ์ความเป็นชาวสมุทรสงคราม

กลยุทธ์

จากวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม จึงกำหนดกลยุทธ์ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1 ปลูกฝังคุณธรรม ความสำนึกในความเป็นชาติไทย และวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Moral and Ethics)

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับตามหลักสูตร และส่งเสริมความสามารถด้านเทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ (Raising the bar)

กลยุทธ์ที่ 3 ขยายโอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึงและลดความเหลื่อมล้ำ ผู้เรียนได้รับโอกาสในการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ (Filling the gap)

กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบ ให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ (Teacher Enhancement)

กลยุทธ์ที่ 5 พัฒนาการบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาลเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา (Good Governance)

แนวทางการพัฒนาการศึกษา

ส่งเสริมคุณธรรม พัฒนาคุณภาพ รั้งแม่กลองพัฒนาสู่สากล

สภาพการจัดการศึกษา

จังหวัดสมุทรสงคราม มีสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 83 แห่ง จำแนกได้ ดังนี้

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 74 แห่ง
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จำนวน 9 แห่ง
3. สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน 10 แห่ง
4. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 8 แห่ง
5. สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา จำนวน 3 แห่ง

รวม 104 แห่ง มีครูจำนวน 1,774 คน นักเรียนจำนวน 31,518 คน¹⁶

2. โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ร่วมกับศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสมุทรสงคราม มีโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมในความดูแลทั้งสิ้น 15 โรงเรียน ทุกโรงเรียนได้ดำเนินการตามแนวทางของการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีที (SEAT Framework) และระบบการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) ดังนี้

1. โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 70 (บ้านบางแก้ว)

โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 70 (บ้านบางแก้ว) ตั้งอยู่หมู่ที่ 7 ตำบลบางแก้ว อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม รหัสไปรษณีย์ 75000 โทรศัพท์ 0 3471 6101 โดยมีนางอนุชา ชื่นจิตร เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน เปิดสอนในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีครู 17 คน นักเรียน 223 คน

2. โรงเรียนวัดธรรมสถิตีวราราม

โรงเรียนวัดธรรมสถิตีวราราม ตั้งอยู่หมู่ที่ 4 ตำบลบางชันแตก อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม รหัสไปรษณีย์ 75000 โทรศัพท์ 0 3471 2619 โดยมีนายประยูร สุวรรณอ่วม

¹⁶ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม, แผนปฏิบัติการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ประจำปีงบประมาณ 2556, (สมุทรสงคราม : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม, 2556), 1-29.

เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน เปิดสอนในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาศึกษาปีที่ 6 มีครู 14 คน นักเรียน 331 คน

3. โรงเรียนวัดบางประจันต์ (หวังเจริญราษฎร์นุกูล)

ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 1 บ้านบางประจันต์ ตำบลลาดใหญ่ อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม รหัสไปรษณีย์ 75000 โทรศัพท์ 0 3471 6158 โดยมีนายสำเร็จ พวงมณี เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน เปิดสอนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีครู 5 คน นักเรียน 79 คน

4. โรงเรียนบ้านตะวันจาก

โรงเรียนบ้านตะวันจาก ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 9 บ้านตะวันจาก ตำบลลาดใหญ่ อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม รหัสไปรษณีย์ 75000 โทรศัพท์ 0 3476 4442 โทรสาร 0 3476 4442 โดยมีนายอร่าม เสือเดช เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน เปิดสอนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีครู 11 คน นักเรียน 148 คน

5. โรงเรียนบ้านคลองบางก

โรงเรียนบ้านคลองบางก ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 1 บ้านคลองก ตำบลนางตะเคียน อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม รหัสไปรษณีย์ 75000 โทรศัพท์ 0 3478 0004 โดยมีนางประภา สุทธิเชษฐ์ เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน เปิดสอนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีครู 11 คน นักเรียน 144 คน

6. โรงเรียนวัดดาวโคง

โรงเรียนวัดดาวโคง ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 4 บ้านดาวโคง ตำบลคลองเขิน อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม รหัสไปรษณีย์ 75000 โทรศัพท์ 0 3475 2400 โดยมีนายวรพจน์ แสงสวัสดิ์ เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน เปิดสอนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีครู 16 คน นักเรียน 206 คน

7. โรงเรียนวัดตรีจันทาวัฒนาราม (เฉลิมรัฐราษฎร์นุกูล)

โรงเรียนวัดตรีจันทาวัฒนาราม ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 4 บ้านบ้านค่าย ตำบลบางกุ้ง อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม รหัสไปรษณีย์ 75120 โทรศัพท์ 0 3470 2820 โทรสาร 037 702820 โดยมีนางชุตินา แสงกระจ่าง เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน เปิดสอนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีครู 10 คน นักเรียน 103 คน

8. โรงเรียนวัดบางคนทีใน (วามโกประชาณุกูล)

โรงเรียนวัดบางคนทีใน ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 3 บ้านบางคนที ตำบลบางคนที อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม รหัสไปรษณีย์ 75120 โทรศัพท์ 0 3475 7443 โทรสาร 034757443 โดยมี

นางณัฐนันท์ ชำนาญรักษ์ เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน เปิดสอนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีครู 8 คน นักเรียน 129 คน

9. โรงเรียนวัดดอนมะโนรา (รังสิยานุกูล)

โรงเรียนวัดดอนมะโนรา ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 5 บ้านดอนมะโนรา ตำบลดอนมะโนรา อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม รหัสไปรษณีย์ 75120 โทรศัพท์ 0 3476 9378 โทรสาร 0 3476 9378 โดยมีนางเสงี่ยม หวานคำเพราะ เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน เปิดสอนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีครู 14 คน นักเรียน 371 คน

10. โรงเรียนวัดบางน้อย (แจ่มประชานุกูล)

โรงเรียนวัดบางน้อย ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 4 บ้านจอมปลวก ตำบลจอมปลวก อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม รหัสไปรษณีย์ 75120 โทรศัพท์ 0 3470 3543 โทรสาร 0 3470 3543 โดยมีนายเกษมศักดิ์ สวนจันทร์ เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน เปิดสอนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีครู 14 คน นักเรียน 287 คน

11. โรงเรียนวัดเขายี่สาร (ประมุขเวชกิจ)

โรงเรียนวัดเขายี่สาร ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 1 บ้านเขายี่สาร ตำบลยี่สาร อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม รหัสไปรษณีย์ 75110 โทรศัพท์ 0 3476 3137 โทรสาร 0 3476 3137 โดยมีนายเดชา บุญชู เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน เปิดสอนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีครู 6 คน นักเรียน 71 คน

12. โรงเรียนวัดอมรวดี (อมรวทยาการ)

โรงเรียนวัดอมรวดี ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 4 บ้านอมรวดี ตำบลปลายโพงพาง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม รหัสไปรษณีย์ 75110 โทรศัพท์ 0 3473 2706 โทรสาร 0 3473 2706 โดยมีนางอนงค์ อรุณราช เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน เปิดสอนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีครู 13 คน นักเรียน 237 คน

13. โรงเรียนบ้านคลองสมบุรณ์

โรงเรียนบ้านคลองสมบุรณ์ ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 5 บ้านเฉลิมพระเกียรติ ตำบลแพรกหนามแดง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม รหัสไปรษณีย์ 75110 โทรศัพท์ 0 3477 2034 โดยมีนายวิเชียร ชูสงค์ เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน เปิดสอนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีครู 16 คน นักเรียน 187 คน

14. โรงเรียนวัดช่องลมวรรณาราม (สมุทรประชานุกูล)

โรงเรียนวัดช่องลมวรรณาราม ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 9 บ้านส้มโชติ ตำบลวัดประดู่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม รหัสไปรษณีย์ 75110 โทรศัพท์ 0 3476 5182 โดยมีนายพรชัย ปานรัตน์

เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน เปิดสอนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีครู 15 คน นักเรียน 158 คน

15. โรงเรียนวัดสาธุชนาราม (สินประชานุกูล)

โรงเรียนวัดสาธุชนาราม ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 7 บ้านบางแค ตำบลบางแค อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดมหาสารคาม รหัสไปรษณีย์ 75110 โทรศัพท์ 0 3477 7609 โทรสาร 034 77260 โดยมี นายดำรงศักดิ์ ชื่นจิตร เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน เปิดสอนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีครู 17 คน นักเรียน 221 คน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

สกาวรัตน์ ตันตินิรนาท ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตภาคกลาง พบว่า

1. ด้าน S – Students (นักเรียน) มีการเตรียมความพร้อมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษโดยจัดให้มีการแนะแนวและให้คำปรึกษาผู้ปกครอง ซึ่งทั้งสามกลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกันว่าการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 ส่วนการจัดกิจกรรมบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ และด้านการเตรียมความพร้อมนักเรียนทั่วไปมีการปฏิบัติ ซึ่งมีความเห็นสอดคล้องกัน ทั้งกลุ่มผู้บริหาร กลุ่มครู และกลุ่มผู้ปกครอง แต่วิธีการเตรียมความพร้อมโดยส่วนใหญ่ทั้งสามกลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกันว่าการปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50 ยกเว้น การจัดกิจกรรมอื่นที่ช่วยให้นักเรียนทั่วไปเข้าใจและยอมรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ และสอนทักษะการช่วยเหลือให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษซึ่งกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครูเห็นว่าปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50

2. ด้าน E – Environment (สภาพแวดล้อม) มีการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพให้เอื้ออำนวยความสะดวกแก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ โดยมีการจัดการเรียนร่วมชั้นมากที่สุดเท่าที่ซึ่งกลุ่มผู้บริหาร กลุ่มครู และกลุ่มผู้ปกครองมีความเห็นสอดคล้องกัน และด้านบุคคลที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมมีการดำเนินการให้พ่อ แม่ ผู้ปกครอง และบุคลากรอื่นๆ ในโรงเรียนเข้าใจและยอมรับการจัดการเรียนร่วม แต่ในด้านการประชาสัมพันธ์มีการจัดเตรียมการส่วนใหญ่ทั้งสามกลุ่มเห็นว่าการปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50

3. ด้าน A – Activities (กิจกรรม) มีการปรับหลักสูตรที่ใช้กับนักเรียนทั่วไปมาใช้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ กำหนดแนวทางจัดการเรียนการสอน โดยใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) เป็นหลัก มีการติดต่อประสานงานระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง โดยทั้งสามกลุ่มเห็นสอดคล้องกันว่าการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 ส่วนด้านการจัดให้ชุมชนมีกิจกรรมเพื่อประโยชน์ใน

การจัดการเรียนการสอน และด้านการเตรียมความพร้อมของผู้ปกครอง ความเห็นส่วนใหญ่ของทั้งสามกลุ่มคิดว่าการปฏิบัติดีน้อยกว่าร้อยละ 50

4. ด้าน T – Tools (เครื่องมือ) มีการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ โดยบุคลากรของโรงเรียนมีส่วนร่วม วัตถุประสงค์หลักในการจัดการเรียนร่วมเพื่อพัฒนาทักษะในการดำรงชีวิต มีการวางแผนการใช้งบประมาณตามแผนการปฏิบัติงานประจำปี ทั้งสามกลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกันว่าการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 ในส่วนของการบำรุงขวัญให้แก่บุคลากรที่จัดการสอนในชั้นเรียนร่วม กลุ่มผู้บริหาร กลุ่มครู และผู้ปกครองเห็นว่า มีการปฏิบัติแต่ในด้านวิธีการ เช่น เพิ่มสวัสดิการ ให้เงินประจำตำแหน่ง หรือการสภาพห้องทานให้สะดวกสบาย ยังมีการปฏิบัติดีน้อยกว่าร้อยละ 50 ด้านสื่อการเรียนการสอน เทคนิค วิธีการ อุปกรณ์ หรือนวัตกรรมใหม่ๆ ที่นำมาใช้โดยส่วนมากคือคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในด้านการใช้สื่อการสอนกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครูมีความเห็นสอดคล้องกันแต่กลุ่มผู้ปกครองยังเห็นว่าการใช้น้อยกว่าร้อยละ 50

ปัญหาที่พบ ขาดผู้เชี่ยวชาญในการให้คำแนะนำ จำนวนห้องมีจำกัด หลักสูตรที่ใช้อยู่ยังไม่เหมาะสมและครูขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และขาดงบประมาณในการดำเนินการ ซึ่งสามกลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกันว่ามีส่วนที่เป็นปัญหามากกว่าร้อยละ 50¹⁷

บรรจง อักษรสา ได้ศึกษาสภาพการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) สำหรับบุคคลออทิสติก ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1-5 พบว่า สภาพการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีทอยู่ในระดับมากทุกด้าน แต่พบปัญหาครูขาดความรู้ความเข้าใจในการศึกษาพิเศษและการจัดการเรียนการสอนไม่เป็นไปตาม IEP และครูการศึกษาพิเศษเป็นผู้รับผิดชอบจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนออทิสติกเพียงลำพัง ครูผู้สอนนักเรียนในโรงเรียนทั่วไปไม่เพียงพอในการจัดการศึกษาพิเศษ ควรมีการพัฒนาความรู้ทางการศึกษาพิเศษแก่ครูผู้สอนนักเรียนทั่วไปและมีคณะกรรมการรับผิดชอบการจัดการเรียนการสอนร่วมกัน¹⁸

¹⁷ สกาวรัตน์ ต้นดินรนาท, การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตภาคกลาง, (ปริญญาานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549), 221-236.

¹⁸ บรรจง อักษรสา, สภาพการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) สำหรับบุคคลออทิสติก ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1-5, (ปริญญาานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน การศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2550), 122-123.

วิวัฒน์ไชย ศรีวิวัฒน์ ได้ศึกษาสภาพการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมภายใต้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี พบว่า

1. สภาพการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ภายใต้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชลบุรี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ ด้านนักเรียน ด้านสภาพแวดล้อมด้านเครื่องมือ และด้านกิจกรรมการเรียนรู้

2. ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมภายใต้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชลบุรีตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ และขนาดโรงเรียนพบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 2) ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ 3) ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ 4) ครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมที่มีประสบการณ์ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 5) ครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ที่มีขนาดโรงเรียนต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญยกเว้นด้าน T - tool (เครื่องมือ) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ¹⁹

วิหาร ชันทอง ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี 4 ด้าน คือ ด้านผู้เรียน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านเครื่องมือ พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูการศึกษาพิเศษต่อสภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านเครื่องมือ ด้านผู้เรียน

¹⁹ วิวัฒน์ไชย ศรีวิวัฒน์, สภาพการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมภายใต้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี, (ปริญญาานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชชนครินทร์, 2550), 85-89.

ด้านการจัดการเรียนการสอน ส่วนความคิดเห็นด้านสภาพแวดล้อมมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด เนื่องจากยังขาดงบประมาณในการสนับสนุนและขาดบุคลากรที่มีความรู้ด้านสภาพแวดล้อมการจัดการเรียนร่วม²⁰

นพมาศ สุทธิวิรัช ได้ศึกษาการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท ในโรงเรียนแกนนำสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1 พบว่า

1. การบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม โดยรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านนักเรียน ด้านสภาพแวดล้อม และด้านเครื่องมือ

2. ปัญหาในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท ด้านนักเรียน พบว่า การเตรียมความพร้อมนักเรียนทั่วไป มีการดำเนินการไม่ต่อเนื่อง การเตรียมความพร้อมนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ปฏิบัติได้ไม่ทั่วถึง ด้านสภาพแวดล้อม พบว่าไม่มีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางกายภาพด้านกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่ามีปัญหาในการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และการจัดทำแผนการสอนที่จัดขึ้นเฉพาะเจาะจงเป็นรายบุคคล (IIP) และด้านเครื่องมือ พบว่างบประมาณไม่เพียงพอ ในการจัดซื้อสำเร็จรูป ค่าจ้างครูพี่เลี้ยง ค่าตอบแทนวิทยากร บุคคลภายนอก และโครงการฝึกอาชีพ ครูไม่เพียงพอตามภาระงาน ขาดการทำวิจัยในชั้นเรียน และขาดการประสานงานกับหน่วยงานทางการแพทย์

3. ความต้องการในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท ด้านนักเรียน พบว่า ควร มีหน่วยงานในการสำรวจและคัดแยกเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และเตรียมความพร้อมเด็กก่อนเข้าเรียน ควรจ้างพี่เลี้ยงช่วยดูแลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ด้านสภาพแวดล้อม ควรสนับสนุนงบประมาณ เพื่อปรับปรุงสภาพแวดล้อม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ควรจัดให้มีการรวมกลุ่มในการช่วยกันจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และการจัดทำแผนการสอนที่จัดขึ้นเฉพาะเจาะจงเป็นรายบุคคล (IIP) ควรมีการนิเทศ ติดตามผลการจัดการศึกษา อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ควรมีครูการศึกษาพิเศษช่วยสอนและแนะนำ และด้านเครื่องมือ ควรมีการสนับสนุนด้านงบประมาณเพิ่มขึ้น และมีระบบส่งต่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษกับหน่วยงานทางการแพทย์²¹

²⁰ วิหาร ชันทอง, สภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี. (ปริยญาณิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 2550), 131-133.

²¹ นพมาศ สุทธิวิรัช, การบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีทในโรงเรียนแกนนำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1, (ปริยญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2551), 66-68.

วิภาวี สันนิธิพานิชกุล ได้ศึกษาการบริหารโรงเรียนแกนนำเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 พบว่า

1. ผู้อำนวยการสถานศึกษา มีคิดเห็นว่าควรมีรูปแบบที่หลากหลายเพื่อเป็นการคิดนอกกรอบและเป็นการพัฒนานักเรียนที่มีความต้องการพิเศษให้เต็มตามศักยภาพมากยิ่งขึ้น แผนการเรียนรายบุคคลเป็นประโยชน์ต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษเพราะจะได้คัดกรอง เตรียมความพร้อม จัดรูปแบบการเรียนการสอน ที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กได้เต็มตามศักยภาพ

2. ครูประจำชั้น ครูเสริมวิชาการ มีความเห็นว่า ด้านนักเรียน (S - students) โรงเรียนแกนนำเรียนร่วมได้มีการวางแผนจัดกิจกรรมให้นักเรียนปกติกับนักเรียนที่มีความต้องการ พิเศษได้รับโอกาสอย่างเท่าเทียมและเสมอภาคกัน ด้านสภาพแวดล้อม (E - environment) ครูทั่วไปและครูการศึกษาพิเศษทำงานกันเป็นทีมให้คำแนะนำและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โรงเรียนเปิดโอกาสให้ครูผู้ปกครอง ชุมชน และผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ในการเนิมนการจัดการเรียนร่วม มีการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนได้อย่างเหมาะสม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (A - activities) ครูประจำชั้นและครูเสริมวิชาการจัดให้มีกิจกรรมการเรียนเสริมให้แก่แก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างต่อเนื่อง และจัดระบบเพื่อนช่วยเพื่อนในกิจกรรมต่างๆ เพื่อช่วยเหลือแก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ในส่วนของปัญหานั้นผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่าครูผู้สอนยังไม่มี ความชำนาญในการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) เท่าที่ควร ด้านเครื่องมือ (T - tools) ทางโรงเรียนแกนนำเรียนร่วมได้มีการปรับเนื้อหาในตำราให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ อีกทั้งครูก็มีส่วนร่วมในการจัดทำจัดหาสื่อ วัสดุ หรืออุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอน และทางโรงเรียนได้จัดบริการต่างๆ เช่น การสอนเสริม กายภาพบำบัดให้แก่แก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างเพียงพอ แต่ยังคงขาดงบประมาณและบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญ

3. ผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษ มีความเห็นว่า ด้านนักเรียน (S - students) โรงเรียนส่งเสริมแก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษให้ร่วมกิจกรรมกับนักเรียนปกติ มีการจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมแก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในด้านการช่วยเหลือตนเองอย่างเหมาะสม ด้านสภาพแวดล้อม (E - environment) ครูทั่วไปและครูการศึกษาพิเศษทำงานร่วมกันเป็นทีมให้คำแนะนำและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีการจัดห้องเรียนให้สามารถเรียนได้อย่างเหมาะสม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (A - activities) ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องเหมาะสมตามศักยภาพของนักเรียนแต่ละบุคคล โรงเรียนจัดให้มีกิจกรรมการเรียนเสริมให้แก่แก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างต่อเนื่อง ด้านเครื่องมือ (T - tools) โรงเรียนปรับเนื้อหาตำราให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ และจัดบริการต่างๆ เช่น การสอนเสริม กายภาพบำบัดให้แก่แก่นักเรียนที่มีความ

ต้องการพิเศษอย่างเพียงพอ ควรมีการจัดทำสื่อ ICT หรือให้ความรู้ครูในการผลิตสื่อต่างๆให้มีความเหมาะสมกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ²²

นिसา สุผากอง ได้ศึกษาการบริหารงานโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมในจังหวัดเชียงราย พบว่า สภาพการบริหารงานโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมที่ประสบความสำเร็จของแต่ละเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดเชียงราย เมื่อพิจารณาตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) โดยภาพรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ ด้านสภาพแวดล้อม มีการแต่งตั้งบุคลากรให้รับผิดชอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการจัดการเรียนการสอนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษที่เรียนร่วมและมีการสร้างความเข้าใจระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน เพื่อให้การยอมรับและเข้าใจระบบการสอน ปรับปรุงสภาพแวดล้อมจัดทำห้องน้ำห้องส้วมให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างเหมาะสม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน มีการวางแผนการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) มีการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมและครอบคลุมภาระงานของการจัดการเรียนร่วม ด้านนักเรียนมีการส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนร่วมของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษที่เรียนร่วม ด้านเครื่องมือ สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกมีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานและผู้รับผิดชอบในการจัดการเรียนร่วม²³

รจเรข พยอมแย้ม ได้ศึกษาสภาพการบริหารและแนวทางในการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กพิการในโรงเรียนปกติ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี พบว่า

1. สภาพการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กพิการในโรงเรียนปกติ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี โดยมีภาพรวมและพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง

2. แนวทางในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กพิการในโรงเรียนปกติ พบว่า ด้านนักเรียน (Student) ได้แก่ 1) การจัดกิจกรรมเข้าค่ายระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติ 2) มีการจัดการเตรียมความพร้อมนักเรียนปกติเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจยอมรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ โดยผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และชุมชนต้องร่วมมือกันเป็น

²² วิภาวี สันนิธิพานิชกุล, การบริหารโรงเรียนแกนนำเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 1, (ปริญญานิพนธ์ศึกษาศตรมหาบัณฑิต บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย เชียงใหม่, 2552), 65-69.

²³ นิสา สุผากอง, การบริหารงานโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมในจังหวัดเชียงราย. (ปริญญานิพนธ์ศึกษาศตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงราย, 2553), 89-93.

ทีม 3) การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างเจตคติให้เด็กกับโรงเรียน ครอบครัว ชุมชนและสังคม ด้านสภาพแวดล้อม (Environment) ได้แก่ 1) ควรมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อเตรียมสถานที่ให้มีความเหมาะสมกับสภาพของเด็กที่มีความต้องการพิเศษประเภทต่างๆ 2) การจัดอบรมหลักสูตรระยะสั้นให้กับผู้บริหาร และครูผู้สอน เพื่อให้เกิดความรู้ความเชี่ยวชาญในการช่วยเหลือเด็กที่มีความต้องการพิเศษได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (Activities) ได้แก่ 1) ควรมีการนิเทศติดตามผลอย่างมีระบบ และนำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนร่วมอย่างต่อเนื่อง 2) ควรจัดครูผู้สอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้มีภาระงานอื่นน้อยลง และจัดครูที่มีความรู้ความสามารถ ความเข้าใจ ความเชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษโดยเฉพาะสำหรับการดูแลเด็กที่มีความต้องการพิเศษ 3) ปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะกับสภาพเด็กที่มีความต้องการพิเศษ โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย รวมทั้งส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแลเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ด้านเครื่องมือ (Tools) ได้แก่ 1) ติดต่อประสานงานและขอรับการสนับสนุนจากองค์กรที่เกี่ยวข้องในการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กที่มีความต้องการพิเศษ 2) จัดสรรงบประมาณบุคลากร นักวิชาชีพ และสื่อเป็นการเฉพาะเพื่อใช้ในการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษหลากหลายประเภท 3) กำหนดทิศทาง นโยบาย จุดมุ่งหมายในการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาระบบการให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวก บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม²⁴

งานวิจัยต่างประเทศ

เชอริน พาวรี และ ลิซ่า มอนดา (Shireen Pavri and Lisa Monda-Amaya) ได้ศึกษาเกี่ยวกับหัวข้อ “Social Support in inclusive schools : Student and Teacher Perspectives” เป็นการทดลองศึกษาการรับรู้ของครูและนักเรียนต่อการสนับสนุนทางด้านสังคมในการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียน ในการศึกษาครั้งนี้ได้ทำการศึกษากับนักเรียนที่มีปัญหาความบกพร่องทางการเรียนรู้ (Learning Disabilities : LD) ผลจากการศึกษาพบว่า จากการสัมภาษณ์การรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการสนับสนุนทางสังคม (Social Support) ของครูผู้สอนได้ให้คำจำกัดความเกี่ยวกับการสนับสนุนทางสังคมไว้ว่า เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิสัมพันธ์กันของปัจเจกบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป และครูทั่วไป 27 คน คิดเป็น 90% กับครูการศึกษาพิเศษ 23 คน คิดเป็น 77% เห็นว่ากระบวนการแลกเปลี่ยน ทางสังคมมีผลกระทบเชิงบวกต่อนักเรียน ในการพัฒนาพฤติกรรม คุณค่า

²⁴ รจเรช พยอมแย้ม, การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กพิการในโรงเรียนปกติ. (ปริญญาณิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2553), 115-117.

และการรับรู้ทางสังคม และการสนับสนุนทางสังคมมีความจำเป็นต่อนักเรียนที่มีปัญหาความบกพร่องในการเรียนรู้มากกว่าเด็กนักเรียนปกติ โดยมีการกำหนดยุทธศาสตร์สำคัญ เช่น การจัดกลุ่มเด็ก การช่วยเหลือทางวิชาการ เครื่องมือ การจัดการพฤติกรรมและห้องเรียน การส่งเสริมการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน และการสร้างแหล่งทางสังคม อาทิ แหล่งของเพื่อนให้กับเด็กที่มีปัญหาบกพร่องทางการเรียนรู้ ในขณะที่จากการสัมภาษณ์จากนักเรียน พบว่า สิ่งนี้นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ต้องการได้รับการสนับสนุนทางสังคมมากที่สุด คือ เรื่องของความรู้สึกมีคุณค่าในตัวเอง จากสถานะที่เด็กรู้สึกว่ามีชีวิตโดดเดี่ยวจากความขาดแคลนในการติดต่อทางสังคมและความสัมพันธ์ทางสังคม²⁵

ฮวง (Huang) ได้ศึกษาความเข้าใจของผู้ปกครองต่อการเรียนร่วมระดับประถมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความเข้าใจ รวมทั้งความเชื่อและทัศนคติของผู้ปกครองในเรื่องการศึกษาแบบเรียนร่วมในระดับอนุบาลและประถมศึกษาของเด็ก ผลการวิจัยพบว่า มีความสัมพันธ์กันระหว่างความเชื่อ และทัศนคติผู้ปกครองต่อการศึกษาร่วม โดยตัวบ่งชี้สำคัญที่มีผลต่อความเข้าใจของผู้ปกครอง คือ ข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนร่วม ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ฐานะของผู้ปกครอง และระดับความพิการของนักเรียน และจากผลการศึกษานี้ทำให้สามารถสรุปได้ว่า ผู้ปกครองแสดงการยอมรับเกี่ยวกับการเรียนร่วม ขณะที่กลวิธีในการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมยังเป็นงานที่ท้าทายสำหรับผู้บริหารโรงเรียนและผู้สอน²⁶

แบร์รี่ เอ ฟิลด์ (Barry A. Fields) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ “Beyond Disabilities: Broaden the View of Special Needs and the Inclusive Education Challenges Facing Primary Teachers” เป็นการศึกษาการทดลองการจัดการเรียนร่วมที่มีกลุ่มของนักเรียนที่หลากหลาย โดยเน้นไปที่ทัศนคติของครูผู้สอน ที่ถือว่าเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลมากที่สุดต่อการประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนร่วม เป้าหมายของการศึกษา เพื่อสำรวจการรับรู้ของครูต่อความสัมพันธ์ที่ท้าทายของกลุ่มนักเรียน ที่มีความหลากหลายทางการบกพร่องในการเรียนรู้และมีความต้องการพิเศษ ผลจากการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีปัญหาบกพร่องทางด้านพฤติกรรม อารมณ์จิตใจและความแตกต่างทางวัฒนธรรม เป็นกรณีศึกษาที่ท้าทายต่อการจัดการเรียนร่วมของครูผู้สอนมากที่สุด คือเป็นค่าเฉลี่ย คือ 4.11, 3.77 และ 3.64 เนื่องจากเพราะสาเหตุต่างๆ ดังต่อไปนี้ คือ เวลาของครู ไม่เพียงพอต่อความต้องการของเด็ก ผลกระทบเชิงลบจากนักเรียนคนอื่นๆ ในห้องเรียนร่วม การขาดแคลนมืออาชีพใน

²⁵ Shireen Pavri and Lisa Monda-Amaya. (2001). **Social Support in inclusive schools : Student and Teacher Perspectives.** Vol. 67, No. 3, pp. 391-411.

²⁶ Huang, Y. **Development of a new genetic transformation system for sorghum using agrobacterium and immature inflorescences.** International Sorghum and Millets Newsletter, 2005, 69-72.

การสนับสนุนช่วยเหลือในการจัดการเรียนร่วม สภาพของความเครียดของครูผู้สอนที่เกิดจากพฤติกรรมของเด็กนักเรียน การขัดขวางหรือรบกวนการสอนตลอดเวลา ในห้องเรียนร่วม และสุดท้ายคือ เด็กที่มีปัญหาบกพร่องทางการเรียนรู้มีความต้องการความช่วยเหลือหรือสนับสนุนโดยส่วนตัวอยู่ในระดับสูง ในขณะที่ครูต้องดูแลเด็กทั้งห้องเรียน นอกจากนี้ยังมีปัจจัยอื่นๆ เช่น การขาดความรู้ในการจัดการเรียนร่วมให้กับเด็กบกพร่องทางการเรียนรู้ของครูผู้สอน ทักษะคติต่อต้านผู้หญิง การยอมรับในความแตกต่างทางวัฒนธรรม และการที่ไม่สามารถคาดการณ์ไว้ได้ว่าครูผู้สอนควรจะจัดการกับนักเรียนที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมแบบยากอย่างไร ทั้งหมดล้วนเป็นสาเหตุและปัจจัยที่ส่งผลต่ออุปสรรคและปัญหาในการจัดการเรียนรู้ ถึงแม้ว่าครูผู้สอนทั้งหมดจะมีทัศนคติในเชิงบวกต่อเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้และการจัดการเรียนร่วมก็ตาม ทั้งนี้การจัดการเรียนรู้ที่ประสบความสำเร็จขึ้นอยู่กับทัศนคติและความสามารถของครูผู้สอนในการตอบสนองความต้องการของนักเรียนในหลักสูตรแบบการเรียนร่วม²⁷

จากการศึกษาเอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในประเทศและต่างประเทศแล้วสรุปว่า การดำเนินการจัดการเรียนร่วมมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ในด้านรูปแบบการจัดการเรียนร่วมกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ นักเรียนสามารถเรียนร่วมกันได้ดี จะมีปัญหาบ้างในเรื่องของการจัดสภาพอาคาร สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ กิจกรรมการเรียนการสอนมีการจัดกิจกรรมการสอนเสริม แต่ยังคงขาดสื่อการเรียน วัสดุอุปกรณ์ ครูพิเศษ รวมถึงการสนับสนุนงบประมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการบริหาร ยังดำเนินการได้ไม่มากนัก ทั้งด้านการวางแผน การกำหนดนโยบายเรื่องการจัดการเรียนร่วม ขาดการกำกับ ติดตาม และการพัฒนาครูให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนร่วมได้อย่างมั่นใจ ดังนั้นการเรียนร่วมที่มีประสิทธิภาพนั้น ต้องอาศัยความร่วมมือของทุกฝ่าย ทั้งผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครอง รวมถึงควรมีการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง และให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ สื่อการเรียน วัสดุ อุปกรณ์ ที่มีความจำเป็นต่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างเพียงพอ

²⁷ Barry A. Fields. *Beyond Disabilities: Broaden the View of Special Needs and the Inclusive Education Challenges Facing Primary Teachers*. University of Southern Queensland. 2007.

สรุป

จากการศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จะเห็นได้ว่า การจัดการจัดเรียนร่วมเป็นวิธีหรือกระบวนการจัดการเรียนรู้ร่วมกันให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษกับนักเรียนปกติ ทำให้นักเรียนเกิดการปฏิสัมพันธ์และส่งเสริมพัฒนาการในทุกด้าน ทั้งทางร่างกายและจิตใจโดยคำนึงถึงความสามารถของแต่ละบุคคลที่สามารถปรับปรุงและพัฒนาศักยภาพให้ดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข เพื่อการจัดการศึกษาที่เหมาะสมในการบริหารที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลได้ดั่งนั้น จึงได้นำการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) มาเป็นกรอบการบริหารจัดการเรียนร่วม โดยการจัดการทั้งระบบในโรงเรียน ครอบคลุมองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ประการ ประกอบด้วย 1) ด้านนักเรียน ทั้งนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและนักเรียนทั่วไป 2) ด้านสภาพแวดล้อม ทั้งสภาพแวดล้อมทางกายภาพและบุคคลที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อม 3) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ทั้งการบริหารจัดการหลักสูตร การปรับ การพัฒนา การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล 4) ด้านเครื่องมือ ทั้งนโยบาย งบประมาณ สิ่งความอำนวยความสะดวก อาคารสถานที่ สื่ออุปกรณ์ โดยมีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมในโรงเรียนทั่วไป ได้รับการศึกษาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียนรายบุคคล และเพื่อช่วยให้โรงเรียนที่จัดการเรียนร่วมได้พัฒนาการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ

บทที่ 3

วิธีดำเนินงานวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม 2) ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) โดยใช้บุคลากรในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม 15 โรงเรียน เป็นหน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis) เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม เพื่อให้การดำเนินการวิจัยเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดแนวทางการดำเนินการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ มีระบบและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดรายละเอียดและขั้นตอนการดำเนินการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 จัดเตรียมโครงการวิจัย เพื่อเสนอขอความคิดเห็นจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เป็นขั้นตอนของการกำหนดปัญหา โดยศึกษาปัญหาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องจากตำรา เอกสารทางวิชาการ ข้อมูลสารสนเทศ รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศแล้วนำข้อมูลที่ได้มาจัดทำโครงการ และเสนอขอความเห็นชอบการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการวิจัย เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยศึกษารายละเอียดของทฤษฎีวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดสร้างเครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลและพัฒนาคุณภาพของเครื่องมือทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยการทดลองใช้ และปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของเครื่องมือแล้วนำไปเก็บข้อมูลจากตัวอย่างที่กำหนด ณ แหล่งข้อมูลที่เป็นตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้ แล้วนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาตรวจสอบความถูกต้อง วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ตลอดจนแปลผลการวิเคราะห์และนำผลการวิเคราะห์มาใช้ในการหาแนวทางการพัฒนาโดยการสัมภาษณ์ (Interview)

ขั้นตอนที่ 3 รายงานผลการวิจัย เป็นขั้นตอนการจัดทำร่างรายงานผลการวิจัยเสนอต่อคณะกรรมการผู้ควบคุมสารนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องตามหลักวิชาการ แล้วนำมาปรับปรุง

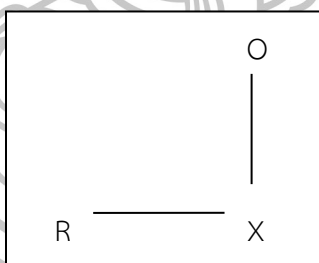
แก้ไขข้อบกพร่องตามคำแนะนำที่คณะกรรมการได้ให้ข้อเสนอแนะ จัดพิมพ์ และส่งรายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อขออนุมัติเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรเพื่อขออนุมัติจบการศึกษา

ระเบียบวิธีวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้มีประสิทธิภาพสูงสุด และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัยซึ่งประกอบด้วย แผนแบบการวิจัย ประชากร กลุ่มตัวอย่าง ผู้ให้ข้อมูล ตัวแปรที่ศึกษา เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูลการนำเสนอ การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

แผนแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) โดยอาศัยข้อมูลจากแบบสอบถาม ที่มีแผนแบบการวิจัยลักษณะกลุ่มตัวอย่างเดียว ศึกษาสภาวะการณ์ ไม่มีการทดลอง (the one shot non – experimental case study) ซึ่งเขียนเป็นแผนผัง (diagram) ได้ดังนี้

R หมายถึง ตัวอย่างที่ได้จากการสุ่ม

X หมายถึง ตัวแปรที่ศึกษา

O หมายถึง ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม 15 โรงเรียน จำนวน 187 คน

กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่างจากบุคลากรในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม จำนวน 187 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan)¹ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 127 คน โดยกำหนดผู้ให้ข้อมูล ดังแสดงรายละเอียดตามตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ประชากร

ที่	โรงเรียน	จำนวนบุคลากร	
		ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	ไทยรัฐวิทยา 70 (บ้านบางแก้ว)	17	12
2	วัดธรรมสถิตีวราราม	14	10
3	วัดบางประจันต์ (หวังเจริญราษฎร์นุกูล)	5	3
4	บ้านตะวันจาก	11	7
5	บ้านคลองบางกก	11	7
6	วัดดาวโด้ง	16	11
7	วัดตรีจันทาวพัฒนาราม (เฉลิมรัฐราษฎร์นุกูล)	10	7
8	วัดบางคนทีใน (วามโกประชานุกูล)	8	5
9	วัดดอนมะโนรา (รังสียานุกูล)	14	10
10	วัดบางน้อย (แจ่มประชานุกูล)	14	10
11	วัดเขายี่สาร (ประมุขเวชกิจ)	6	4
12	วัดอมรวดี (อมรวทยาการ)	13	8
13	บ้านคลองสมบูรณ	16	11
14	วัดช่องลมวรรณาราม (สมุทรประชานุกูล)	15	10
15	วัดสาธุนาราม (สินประชานุกูล)	17	12
รวม		187	127

¹ Krejcie, Robert V. and Morgan, Daryle W., อ้างถึงในยุทธพงษ์ กัยวรรณ, **พื้นฐานการวิจัย**, (กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาสน์, 2543), 75.

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้มี 3 ลักษณะ คือ

1. **ตัวแปรพื้นฐาน** เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ตำแหน่งหน้าที่หลักในโรงเรียน ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม

2. **ตัวแปรที่ศึกษา** เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ดังนี้

2.1 **ด้านนักเรียน (S : Student)** หมายถึง โรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมสำหรับนักเรียนทั่วไปให้มีความรู้ ความเข้าใจ เกิดการยอมรับ สามารถให้ความช่วยเหลือและปฏิบัติต่อเด็กพิการหรือนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างถูกวิธี เตรียมความพร้อมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ โดยการกระตุ้นพัฒนาการในส่วนที่เหลืออยู่ พัฒนาสมรรถภาพความพิการ เตรียมความพร้อมด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและวิชาการ รวมทั้งการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน เตรียมทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เพื่อให้เด็กนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษสามารถช่วยเหลือตนเองได้มากที่สุดและอยู่ร่วมกับนักเรียนทั่วไปได้อย่างปกติสุข

2.2 **ด้านสภาพแวดล้อม (E : Environment)** หมายถึง การปฏิบัติงานเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และบุคคลที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมของนักเรียน โดยการปรับสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ภายนอกอาคาร ได้แก่ ตัวอาคาร ทางเข้า ทางเดิน ทางข้าม ต้นไม้ เป็นต้น และภายในอาคาร เช่น พื้น ประตู บันได ทางลาด ทางเดินภายในอาคาร ให้มีความเหมาะสมกับนักเรียน บุคคลที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมของนักเรียน ครู พ่อแม่ ผู้ปกครองได้รับการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่เรื่องการจัดการเรียนร่วม มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและให้ความร่วมมือในการจัดการเรียนร่วม ครูทั่วไปและครูการศึกษาพิเศษ ต้องเป็นที่ปรึกษาซึ่งกันและกัน ให้ความร่วมมือในการจัดการเรียนร่วม โดยทำงานร่วมกันเป็นทีม

2.3 **ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (A : Activities)** หมายถึง การปฏิบัติงานต่างๆ ที่จะช่วยให้นักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้รับการพัฒนา โดยการปรับหลักสูตรทั่วไปและการจัดทำหลัก สูตรเฉพาะ จัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) จัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) การตรวจสอบทางการศึกษาเพื่อวางแผน การสอนและประเมินความก้าวหน้าของนักเรียน การนำเทคนิคการสอน เทคนิค การวิเคราะห์งาน เทคนิคเพื่อนช่วยสอน และเทคนิคระบบเพื่อนช่วยเพื่อนมาใช้จัดการเรียนการสอน การรายงานความก้าวหน้าของนักเรียน ทบทวนและปรับ IEP ปีละอย่างน้อย 2 ครั้ง การจัดกิจกรรมการสอนนอกห้องเรียนและการร่วมกิจกรรมกับชุมชน การประกันคุณภาพโดยผ่านการประกันคุณภาพภายในและภายนอก การรับนักเรียนคัดแยกและส่งต่อนักเรียนตามความต้องการจำเป็นพิเศษ การจัดตารางเวลาให้บริการสอนเสริม

2.4 ด้านเครื่องมือ (T : Tools) หมายถึง การปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ที่นำมาใช้ช่วยในการบริหารจัดการเรียนร่วม โดยการกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป็นการกำหนดทิศทางในการปฏิบัติงาน การจัดสรรงบประมาณ การบริหารจัดการตามกฎกระทรวง การนำเทคโนโลยีมาใช้สำหรับคนพิการ การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อทางการศึกษา ตำรา บริการต่างๆ ที่ช่วยสนับสนุนการศึกษา และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา การจัดการเรียนการสอนโดยครู การศึกษาพิเศษ หรือผู้ที่ได้รับการอบรมตามหลักสูตรที่กระทรวงกำหนด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ มีรายละเอียด ดังนี้

1. แบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ ใช้สอบถามบุคลากรในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม แบ่งเป็น 2 ตอน มีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่อง เพศ อายุ การศึกษา ตำแหน่งหน้าที่หลักในโรงเรียน ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน เป็นแบบตัวเลือกที่กำหนดคำตอบไว้ให้ (Forced Choice)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สร้างขึ้นจากกรอบแนวคิดการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ของลิเคิร์ต (Likert)² คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

- 1 หมายถึง การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม อยู่ในระดับน้อยที่สุด ให้น้ำหนักคะแนน 1 คะแนน
- 2 หมายถึง การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม อยู่ในระดับน้อย ให้น้ำหนักคะแนน 2 คะแนน
- 3 หมายถึง การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม อยู่ในระดับปานกลาง ให้น้ำหนักคะแนน 3 คะแนน
- 4 หมายถึง การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม อยู่ในระดับมาก ให้น้ำหนักคะแนน 4 คะแนน
- 5 หมายถึง การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม อยู่ในระดับมากที่สุด ให้น้ำหนักคะแนน 5 คะแนน

² Rensis Likert, อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ (ฉบับปรับปรุงใหม่ล่าสุด)**, พิมพ์ครั้งที่ 8 (กรุงเทพมหานคร : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2543), 107-108.

2. แบบสัมภาษณ์ เกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการพัฒนาโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จำนวน 1 ฉบับ ใช้สัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียน สร้างขึ้นจากการปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือ

เพื่อให้เกิดความตรงและความเชื่อมั่นของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง แนวคิด หลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ พร้อมทั้งศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม กำหนดเป็นกรอบในการสร้างเครื่องมือภายใต้การควบคุมดูแลของอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระและคณะกรรมการผู้ควบคุมสารนิพนธ์

ขั้นตอนที่ 2 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอคณะกรรมการผู้ควบคุมสารนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม และนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบแบบสอบถามความถูกต้อง ความตรงด้านเนื้อหา (Content validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรม (Index of Item Objective Congruence : IOC) เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น มีค่าอยู่ระหว่าง 0.6 - 1.00

ขั้นตอนที่ 3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ฉบับ

ขั้นตอนที่ 4 นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาคำนวณหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (reliability) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach)³ โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .954

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม และผู้บริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมในสังกัดที่เป็นผู้ให้ข้อมูล เพื่อขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามจัดส่งไปยังโรงเรียนผู้ให้ข้อมูลและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

³ Lee J. Cronbach, *Essentials of Psychological Testing*, 3rd ed. (New York : Harper & Row Publisher, 1974), 161.

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลค่าของการวิจัยด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางการนำเสนอและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อใช้เป็นภาพรวมในการตอบคำถามการวิจัยดังนี้ คือ

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ค่าความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. การวิเคราะห์ระดับการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ใช้ค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best)⁴ รายละเอียดดังนี้

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 1.00 - 1.49 หมายถึง การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม
อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 1.50 - 2.49 หมายถึง การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม
อยู่ในระดับน้อย

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 2.50 - 3.49 หมายถึง การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม
อยู่ในระดับปานกลาง

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 3.50 - 4.49 หมายถึง การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม
อยู่ในระดับมาก

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 4.50 - 5.00 หมายถึง การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม
อยู่ในระดับมากที่สุด

3. การวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางการพัฒนาที่ได้จากการสัมภาษณ์ (Interview) ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

⁴ John W. Best, **Research in Education** (Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice Hall Inc., 1970), 190.

สรุป

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม 2) ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) โดยใช้ประชากรในการวิจัยเป็นบุคลากรในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม 15 โรงเรียน จำนวน 187 คน เป็นหน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis) กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 127 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ที่สร้างตามกรอบแนวคิดของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเรื่อง “การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม” ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 127 ฉบับ ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาครบทุกฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 เมื่อได้ข้อมูลจากแบบสอบถามนำมาวิเคราะห์และเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ตารางประกอบการบรรยาย จำแนกเป็น 3 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม
- ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์แนวทางในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นบุคลากรในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม จำนวน 127 คน สามารถจำแนกเพศ อายุ การศึกษา ตำแหน่งหน้าที่หลักในโรงเรียน และประสบการณ์ในการทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน โดยใช้ความถี่ (frequency) ร้อยละ (%) ดังแสดงรายละเอียดตามตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อที่	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	เพศ		
	ชาย	31	24.41
	หญิง	96	75.59
	รวม	127	100.00
2	อายุ		
	ไม่เกิน 30 ปี	29	22.83
	อายุ 31 - 40 ปี	35	27.56
	อายุ 41 - 50 ปี	9	7.09
	อายุ 51 ปีขึ้นไป	54	42.52
	รวม	127	100.00

ตารางที่ 2 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

ข้อที่	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3	การศึกษา		
	ต่ำกว่าปริญญาตรี	12	9.45
	ระดับการศึกษาปริญญาตรี	85	66.93
	ระดับการศึกษาปริญญาโท	30	23.62
	ระดับการศึกษาปริญญาเอก	0	0
	รวม	127	100.00
4	ตำแหน่งหน้าที่หลักในโรงเรียน		
	ผู้อำนวยการโรงเรียน	15	11.81
	ครูผู้รับผิดชอบการจัดการเรียนร่วม	15	11.81
	ครูผู้สอน	67	52.76
	ครูพี่เลี้ยง	30	23.62
	รวม	127	100.00
5	ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน		
	ไม่เกิน 5 ปี	56	44.09
	6 – 10 ปี	19	14.96
	11 – 15 ปี	5	3.94
	16 – 20 ปี	3	2.36
	21 – 25 ปี	8	6.30
	25 ปีขึ้นไป	36	28.35
	รวม	127	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 127 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 75.59 เป็นชายจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 24.41 อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม 51 ปีขึ้นไป มากที่สุด จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 42.52 อายุ 31-40 ปี จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 27.56 และอายุไม่เกิน 30 ปี จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 22.83 และน้อยที่สุด อายุ 41-50 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 7.09 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มากที่สุด จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 66.93 รองลงมาปริญญาโท จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 23.62 และต่ำกว่าปริญญาตรี น้อยที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 9.45 มีตำแหน่งหน้าที่หลักในปัจจุบันเป็นครูผู้สอน มากที่สุด จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 52.76 รองลงมาครูพี่เลี้ยง จำนวน 30 คน คิด

เป็นร้อยละ 23.62 และน้อยที่สุด ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 11.81 และครูผู้รับผิดชอบการจัดการเรียนร่วม จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 11.81 มีประสบการณ์ทำงานไม่เกิน 5 ปี มากที่สุด จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 44.09 รองลงมา มีประสบการณ์ทำงาน 25 ปีขึ้นไป จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 28.35 มีประสบการณ์ 6-10 ปี จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 14.56 มีประสบการณ์ 21-25 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 6.30 มีประสบการณ์ 11-15 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 3.94 และมีประสบการณ์ทำงาน 16-20 ปี น้อยที่สุด จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.36

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม

ในการวิเคราะห์การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม เพื่อตอบคำถามการวิจัยข้อที่ 1 ว่าอยู่ในระดับใด ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้ค่ามัธยฐานเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำมาเปรียบเทียบตามแนวคิดของเบสต์ (Best) ดังปรากฏรายละเอียด ตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่ามัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมโดยภาพรวม

(n=127)

ข้อ	การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1	ด้านนักเรียน	4.10	0.73	มาก
2	ด้านสภาพแวดล้อม	4.14	0.60	มาก
3	ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	4.27	0.66	มาก
4	ด้านเครื่องมือ	4.30	0.61	มาก
รวม		4.20	0.65	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่าการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.20$, S.D.=0.65) และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านเครื่องมือ ($\bar{X}=4.30$, S.D.=0.61) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.27$, S.D.=0.66) ด้านสภาพแวดล้อม ($\bar{X}=4.14$, S.D.=0.60) และด้านนักเรียน ($\bar{X}=4.10$, S.D.=0.73) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรต่างๆ ของการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ทั้ง 4 ด้าน มีรายละเอียดสามารถนำเสนอได้ดังตารางที่ 4-8

ตารางที่ 4 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมด้านนักเรียน

(n=127)

ข้อ	ด้านนักเรียน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1	โรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมสำหรับนักเรียนทั่วไปให้มีความรู้ ความเข้าใจ เกิดการยอมรับ สามารถให้ความช่วยเหลือและปฏิบัติ ต่อเด็กพิการหรือนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างถูกวิธี	4.25	0.67	มาก
2	โรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการ พิเศษ โดยการกระตุ้นพัฒนาการในส่วนที่เหลืออยู่ ฟื้นฟู สมรรถภาพความพิการ	3.93	0.73	มาก
3	โรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการ พิเศษด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและวิชาการ	4.01	0.74	มาก
4	โรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการ พิเศษ ด้านการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน	4.07	0.80	มาก
5	โรงเรียนมีการเตรียมทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เพื่อให้ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษสามารถช่วยเหลือตนเองได้มาก ที่สุดและอยู่ร่วมกับนักเรียนทั่วไปได้อย่างปกติสุข	4.22	0.74	มาก
รวม		4.10	0.74	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่าการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ด้านนักเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.10$, S.D.=0.74) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ โรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมสำหรับนักเรียนทั่วไปให้มีความรู้ ความเข้าใจ เกิดการยอมรับ สามารถให้ความช่วยเหลือและปฏิบัติต่อเด็กพิการหรือนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างถูกวิธี ($\bar{X}=4.25$, S.D.=0.67) โรงเรียนมีการเตรียมทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เพื่อให้ให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษสามารถช่วยเหลือตนเองได้มากที่สุดและอยู่ร่วมกับนักเรียนทั่วไปได้อย่างปกติสุข ($\bar{X}=4.22$, S.D.=0.74) โรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ด้านการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน ($\bar{X}=4.07$, S.D.=0.80) โรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและวิชาการ ($\bar{X}=4.01$, S.D.=0.74) และโรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ โดยการกระตุ้นพัฒนาการในส่วนที่เหลืออยู่ ฟื้นฟูสมรรถภาพความพิการ ($\bar{X}=3.93$, S.D.=0.74) ตามลำดับ

ตารางที่ 5 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมด้านสภาพแวดล้อม

(n=127)

ข้อ	ด้านสภาพแวดล้อม	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1	โรงเรียนมีการปรับสภาพแวดล้อมภายนอกอาคาร ได้แก่ ตัวอาคาร ทางเข้า ทางข้าม ต้นไม้ เป็นต้น ให้มีความเหมาะสมกับนักเรียน	4.24	0.67	มาก
2	โรงเรียนมีการปรับสภาพแวดล้อมภายในอาคาร ได้แก่ พื้น บันได ประตู ทางลาด ทางเดิน เป็นต้น ให้มีความเหมาะสมกับนักเรียน	4.09	0.60	มาก
3	โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วม แก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง	4.13	0.65	มาก
4	ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย และให้ความร่วมมือในการจัดการเรียนร่วม	3.98	0.69	มาก
5	ครูทั่วไปและครูการศึกษาพิเศษ เป็นที่ปรึกษาซึ่งกันและกัน ให้ความร่วมมือในการจัดการเรียนร่วม โดยการทำงานร่วมกันเป็นทีม	4.25	0.75	มาก
	รวม	4.14	0.67	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่าการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ด้านสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.14$, S.D.=0.67) และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ ครูทั่วไปและครูการศึกษาพิเศษ เป็นที่ปรึกษาซึ่งกันและกัน ให้ความร่วมมือในการจัดการเรียนร่วม โดยการทำงานร่วมกันเป็นทีม ($\bar{X}=4.25$, S.D.=0.75) โรงเรียนมีการปรับสภาพแวดล้อมภายนอกอาคาร ได้แก่ ตัวอาคาร ทางเข้า ทางข้าม ต้นไม้ เป็นต้น ให้มีความเหมาะสมกับนักเรียน ($\bar{X}=4.24$, S.D.=0.67) โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วม แก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง ($\bar{X}=4.13$, S.D.=0.65) โรงเรียนมีการปรับสภาพแวดล้อมภายในอาคาร ได้แก่ พื้น บันได ประตู ทางลาด ทางเดิน เป็นต้น ให้มีความเหมาะสมกับนักเรียน ($\bar{X}=4.09$, S.D.=0.60) และ ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย และให้ความร่วมมือในการจัดการเรียนร่วม ($\bar{X}=3.98$, S.D.=0.69) ตามลำดับ

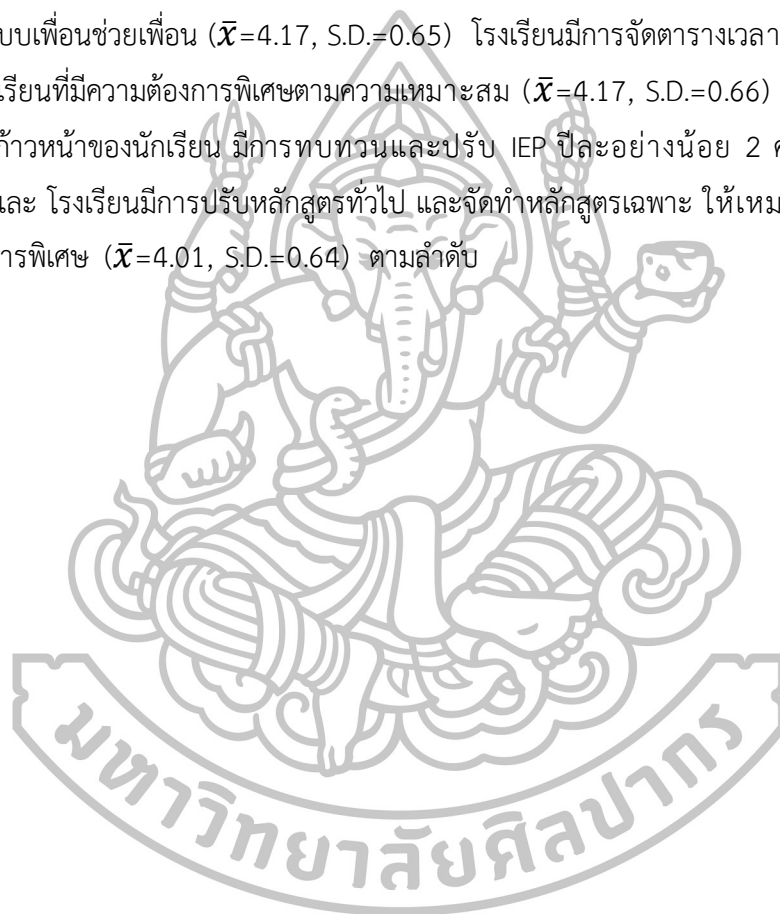
ตารางที่ 6 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

(n=127)

ข้อ	ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1	โรงเรียนมีการปรับหลักสูตรทั่วไป และจัดทำหลักสูตรเฉพาะ ให้เหมาะกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	4.01	0.64	มาก
2	โรงเรียนมีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)	4.42	0.72	มาก
3	โรงเรียนมีการจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP)	4.34	0.69	มาก
4	โรงเรียนมีการตรวจสอบทางการศึกษา เพื่อวางแผนการสอน และประเมินความก้าวหน้าของนักเรียน	4.19	0.63	มาก
5	โรงเรียนนำเทคนิคการสอนมาใช้จัดการเรียนร่วม ได้แก่ เทคนิคการวิเคราะห์งาน เทคนิคการสอนโดยเพื่อนช่วยสอน และเทคนิคระบบเพื่อนช่วยเพื่อน	4.17	0.65	มาก
6	โรงเรียนมีการรายงานความก้าวหน้าของนักเรียน มีการทบทวน และปรับ IEP ปีละอย่างน้อย 2 ครั้ง	4.15	0.69	มาก
7	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนอกห้องเรียนและการร่วมกิจกรรมกับชุมชน	4.22	0.69	มาก
8	โรงเรียนมีการประกันคุณภาพการศึกษา โดยผ่านการประกันคุณภาพภายใน และการประกันคุณภาพภายนอก	4.68	0.49	มาก
9	โรงเรียนรับนักเรียนเข้าเรียน คัดแยกนักเรียนตามความต้องการจำเป็นพิเศษ และส่งต่อนักเรียนเข้ารับการศึกษาตามความสามารถและความต้องการจำเป็นของแต่ละบุคคล	4.37	0.69	มาก
10	โรงเรียนมีการจัดตารางเวลาให้บริการสอนเสริมให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษตามความเหมาะสม	4.17	0.66	มาก
รวม		4.27	0.66	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่าการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.27$, S.D.=0.66) และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ มีการประกันคุณภาพการศึกษา โดยผ่านการประกันคุณภาพภายใน และการประกันคุณภาพภายนอก ($\bar{X}=4.68$, S.D.=0.49) โรงเรียนมีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ($\bar{X}=4.42$, S.D.=0.72) โรงเรียนรับนักเรียนเข้าเรียนคัดแยก

นักเรียนตามความต้องการจำเป็นพิเศษ และส่งต่อนักเรียนเข้ารับการศึกษิตตามความสามารถและความต้องการจำเป็นของแต่ละบุคคล (\bar{x} =4.37, S.D.=0.69) โรงเรียนมีการจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) (\bar{x} =4.34, S.D.=0.69) โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนอกห้องเรียน และการร่วมกิจกรรมกับชุมชน (\bar{x} =4.22, S.D.=0.69) โรงเรียนมีการตรวจสอบทางการศึกษา เพื่อวางแผนการสอนและประเมินความก้าวหน้าของนักเรียน (\bar{x} =4.19, S.D.=0.63) โรงเรียนนำเทคนิคการสอนมาใช้จัดการเรียนร่วม ได้แก่ เทคนิคการวิเคราะห์งาน เทคนิคการสอนโดยเพื่อนช่วยสอน และเทคนิคระบบเพื่อนช่วยเพื่อน (\bar{x} =4.17, S.D.=0.65) โรงเรียนมีการจัดตารางเวลาให้บริการสอนเสริมให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษตามความเหมาะสม (\bar{x} =4.17, S.D.=0.66) โรงเรียนมีการรายงานความก้าวหน้าของนักเรียน มีการทบทวนและปรับ IEP ปีละอย่างน้อย 2 ครั้ง (\bar{x} =4.15, S.D.=0.69) และ โรงเรียนมีการปรับหลักสูตรทั่วไป และจัดทำหลักสูตรเฉพาะ ให้เหมาะกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ (\bar{x} =4.01, S.D.=0.64) ตามลำดับ

ตารางที่ 7 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมด้านเครื่องมือ

(n=127)

ข้อ	ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1	โรงเรียนมีการกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์และพันธกิจ เพื่อกำหนดทิศทางในการปฏิบัติงานและการให้บริการที่ชัดเจน	4.4	0.57	มาก
2	โรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณเป็นการเฉพาะเพื่อการจัดการเรียนร่วม	4.40	0.61	มาก
3	โรงเรียนมีระบบการบริหารจัดการองค์กรตามกฎหมายกระทรวง เพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.41	0.59	มาก
4	โรงเรียนมีการนำเทคโนโลยีสำหรับคนพิการมาใช้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	4.14	0.64	มาก
5	มีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ได้แก่ สื่อทางการศึกษา ตำรา บริการต่างๆที่ช่วยสนับสนุนการศึกษา และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา	4.27	0.60	มาก
6	โรงเรียนจัดการเรียนการสอนโดยครูการศึกษาพิเศษ หรือผู้ที่ได้รับการอบรมตามหลักสูตรที่กระทรวงกำหนด	4.21	0.68	มาก
รวม		4.30	0.61	มาก

จากตารางที่ 7 พบว่าการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ด้านเครื่องมือ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.30$, S.D.=0.61) และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ โรงเรียนมีระบบการบริหารจัดการองค์กรตามกฎหมายกระทรวง เพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{x}=4.41$, S.D.=0.59) โรงเรียนมีการกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์และพันธกิจ เพื่อกำหนดทิศทางในการปฏิบัติงานและการให้บริการที่ชัดเจน ($\bar{x}=4.40$, S.D.=0.55) โรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณเป็นการเฉพาะเพื่อการจัดการเรียนร่วม ($\bar{x}=4.40$, S.D.=0.61) โรงเรียนมีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ได้แก่ สื่อทางการศึกษา ตำรา บริการต่างๆที่ช่วยสนับสนุนการศึกษา และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ($\bar{x}=4.27$, S.D.=0.60) โรงเรียนจัดการเรียนการสอนโดยครูการศึกษาพิเศษ หรือผู้ที่ได้รับการอบรมตามหลักสูตรที่กระทรวงกำหนด ($\bar{x}=4.26$, S.D.=0.68) และ โรงเรียนมีการนำเทคโนโลยีสำหรับคนพิการมาใช้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ($\bar{x}=4.14$, S.D.=0.64) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม

ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์ (Interview) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ดังนี้

1. ด้านนักเรียน

1.1 ปัญหาด้านนักเรียน โรงเรียนยังมีการเตรียมความพร้อมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษค่อนข้างน้อย ทั้งการกระตุ้นพัฒนาการ การฟื้นฟูสมรรถภาพความพิการ การเตรียมความพร้อมด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม วิชาการ และด้านการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน

1.2 แนวทางการพัฒนาด้านนักเรียน โรงเรียนควรเพิ่มการเตรียมความพร้อมในด้านต่างๆ สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมากขึ้น เพื่อให้เด็กมีความคุ้นเคยกับครู เพื่อน และสภาพแวดล้อมต่างๆ ในโรงเรียน ควรมีกิจกรรมปฐมนิเทศ กิจกรรมค่าย การทดลองเข้าเรียนกับเพื่อนๆ ก่อน เพื่อสร้างคุ้นเคยและให้นักเรียนได้เรียนรู้ซึ่งกันและกัน ควรให้นักเรียนได้ไปเรียนรู้นอกสถานที่ทั้งในชุมชน และสถานที่อื่นๆ นอกจากนี้ควรมีการจัดกิจกรรมสถานการณ์จำลองให้กับนักเรียนปกติ เพื่อให้เกิดความเข้าใจเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษ และสามารถให้ความช่วยเหลือดูแลซึ่งกันและกันได้

2. ด้านสภาพแวดล้อม

2.1 ปัญหาด้านสภาพแวดล้อม การมีส่วนร่วมของโรงเรียน ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง ในการกำหนดนโยบาย และให้ความร่วมมือในการจัดการเรียนร่วมค่อนข้างน้อย การปรับสภาพแวดล้อมภายในอาคารยังไม่เหมาะสมกับนักเรียน และขาดการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วม

2.2 แนวทางการพัฒนาด้านสภาพแวดล้อม โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย การวางแผนการจัดการเรียนการสอน และการให้ความร่วมมือกันในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้มากขึ้น สร้างเจตคติที่ดีระหว่างครู ผู้ปกครอง และบุคคลภายนอก ที่มีต่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อให้สามารถพัฒนานักเรียนได้เต็มตามศักยภาพ โรงเรียนควรปรับสภาพแวดล้อมตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด สร้างบรรยากาศให้ส่งเสริมการเรียนรู้ สะดวก สะอาด ปลอดภัย และควรมีการเผยแพร่ความรู้ ผลงาน กิจกรรมของนักเรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมมากขึ้น

3. ด้านกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน

3.1 ปัญหาด้านกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนมีการปรับหลักสูตรทั่วไป และการจัดทำหลักสูตรเฉพาะให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษค่อนข้างน้อย การจัด

กิจกรรมการเรียนการสอนไม่เป็นไปตาม IEP การรายงานความก้าวหน้า และการปรับ IEP เพื่อวางแผนการสอนและประเมินความก้าวหน้าของนักเรียนไม่เหมาะสม

3.2 แนวทางการพัฒนาด้านกิจกรรมการเรียนการสอน โรงเรียนควรเพิ่มการปรับหลักสูตรให้เหมาะสมกับนักเรียน มีการนิเทศติดตามผลอย่างเป็นระบบ และนำผลนั้นไปปรับปรุงแผนการสอน ปรับ IEP จัดการเรียนการสอน และประเมินความก้าวหน้าให้เหมาะสมกับนักเรียน ควรจัดให้มีครูการศึกษาพิเศษหรือบุคลากรที่มีความรู้เพื่อดูแลจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ สามารถนำเทคนิคการสอนที่หลากหลายมาปรับใช้กับนักเรียน

4. ด้านเครื่องมือ

4.1 ปัญหาด้านเครื่องมือ โรงเรียนนำเทคโนโลยีสำหรับคนพิการมาใช้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษค่อนข้างน้อย ขาดแคลนครูการศึกษาพิเศษ หรือผู้ที่ได้รับการอบรมตามหลักสูตรที่กระทรวงกำหนดในการจัดการเรียนการสอน ขาดผู้มีความรู้ความเข้าใจในการนำสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อทางการศึกษา ตำรา บริการต่างๆ มาใช้เพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษา

4.2 แนวทางการพัฒนาด้านเครื่องมือ โรงเรียนควรเพิ่มการนำเทคโนโลยีสำหรับคนพิการมาใช้ให้มากขึ้น เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ทุกโรงเรียนควรมีครูการศึกษาพิเศษอย่างน้อยโรงเรียนละ 1 คน เพื่อจัดการเรียนการสอนแก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและให้ความรู้แก่ครูหรือบุคลากรในโรงเรียนด้วยกัน และครูพี่เลี้ยงครูผู้สอนทุกท่านในโรงเรียนจะต้องผ่านการอบรมตามหลักสูตรที่กระทรวงกำหนด ควรนำสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ได้แก่ สื่อทางการศึกษา ตำรา บริการมาใช้ที่เหมาะสม

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม 2) ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) โดยใช้ประชากรในการวิจัยเป็นบุคลากรในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม 15 โรงเรียน จำนวน 187 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 127 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม โดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) ที่สร้างตามกรอบแนวคิดของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .954 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ ดังนี้

1. การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม

การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยสามารถลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านเครื่องมือ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อม และด้านนักเรียน เมื่อพิจารณาแต่ละด้านเป็นรายข้อ ปรากฏผลดังนี้

1.1 ด้านนักเรียน

การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมด้านนักเรียน อยู่ในระดับมากทุกข้อเมื่อพิจารณาข้อที่อยู่ในลำดับแรกคือ โรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมสำหรับนักเรียนทั่วไปให้มีความรู้ ความเข้าใจ เกิดการยอมรับ สามารถให้ความช่วยเหลือและปฏิบัติต่อเด็กพิการหรือนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างถูกต้อง ร่องลงมาคือ โรงเรียนมีการเตรียมทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เพื่อให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษสามารถช่วยเหลือตนเองได้มากที่สุดและอยู่ร่วมกับนักเรียนทั่วไปได้อย่างปกติสุข

ลำดับสุดท้ายคือ โรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ด้านการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน

1.2 ด้านสภาพแวดล้อม

การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมด้านสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับมากทุกข้อเมื่อพิจารณาข้อที่อยู่ในลำดับแรกคือ ครูทั่วไปและครูการศึกษาพิเศษ เป็นที่ปรึกษาซึ่งกันและกัน ให้ความร่วมมือในการจัดการเรียนร่วม โดยการทำงานร่วมกันเป็นทีม รองลงมาคือ โรงเรียนมีการปรับสภาพแวดล้อมภายนอกอาคาร ได้แก่ ตัวอาคาร ทางเข้า ทางข้าม ต้นไม้ เป็นต้น ให้มีความเหมาะสมกับนักเรียน และลำดับสุดท้ายคือ โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วม แก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง

1.3 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมด้านสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับมากทุกข้อเมื่อพิจารณาข้อที่อยู่ในลำดับแรกคือ มีการประกันคุณภาพการศึกษา โดยผ่านการประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอก รองลงมาคือ โรงเรียนมีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) และลำดับสุดท้ายคือ โรงเรียนรับนักเรียนเข้าเรียน คัดแยกนักเรียนตามความต้องการจำเป็นพิเศษ และส่งต่อนักเรียนเข้ารับการศึกษิตตามความสามารถและความต้องการจำเป็นของแต่ละบุคคล

1.4 ด้านเครื่องมือ

การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมด้านสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับมากทุกข้อเมื่อพิจารณาข้อที่อยู่ในลำดับแรกคือ โรงเรียนมีระบบการบริหารจัดการองค์กรตามกฎหมายกระทรวง เพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ รองลงมาคือ โรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณเป็นการเฉพาะเพื่อการจัดการเรียนร่วม และลำดับสุดท้ายคือ โรงเรียนมีการกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์และพันธกิจ เพื่อกำหนดทิศทางในการปฏิบัติงานและการให้บริการที่ชัดเจน

2. ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม

การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่ายังมีบางกิจกรรมที่ยังปฏิบัติได้น้อยและต้องหาแนวทางการพัฒนา โดยสามารถลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านนักเรียน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านเครื่องมือ

2.1 ด้านนักเรียน

2.1.1 ปัญหาด้านนักเรียน โรงเรียนยังมีการเตรียมความพร้อมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษค่อนข้างน้อย ทั้งการกระตุ้นพัฒนาการ การฟื้นฟูสมรรถภาพความพิการ การ

เตรียมความพร้อมด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม วิชาการ และด้านการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน

2.1.2 แนวทางการพัฒนาด้านนักเรียน โรงเรียนควรเพิ่มการเตรียมความพร้อมในด้านต่างๆ สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมากขึ้น เพื่อให้เด็กมีความคุ้นเคยกับครู เพื่อน และสภาพแวดล้อมต่างๆ ในโรงเรียน ควรมีกิจกรรมปฐมนิเทศ กิจกรรมค่าย การทดลองเข้าเรียนกับเพื่อนๆ ก่อน เพื่อสร้างคุ้นเคยและให้นักเรียนได้เรียนรู้ซึ่งกันและกัน ควรให้นักเรียนได้ไปเรียนรู้นอกสถานที่ทั้งในชุมชน และสถานที่อื่นๆ นอกจากนี้ควรมีการจัดกิจกรรมสถานการณ์จำลองให้กับนักเรียนปกติ เพื่อให้เกิดความเข้าใจเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษ และสามารถให้ความช่วยเหลือดูแลซึ่งกันและกันได้

2.2 ด้านสภาพแวดล้อม

2.2.1 ปัญหาด้านสภาพแวดล้อม การมีส่วนร่วมของโรงเรียน ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง ในการกำหนดนโยบาย และให้ความร่วมมือในการจัดการเรียนร่วมค่อนข้างน้อย การปรับสภาพแวดล้อมภายในอาคารยังไม่เหมาะสมกับนักเรียน และขาดการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วม

2.2.2 แนวทางการพัฒนาด้านสภาพแวดล้อม โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย การวางแผนการจัดการเรียนการสอน และการให้ความร่วมมือกันในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้มากขึ้น สร้างเจตคติที่ดีระหว่างครู ผู้ปกครอง และบุคคลภายนอก ที่มีต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อให้สามารถพัฒนานักเรียนได้เต็มตามศักยภาพ โรงเรียนควรปรับสภาพแวดล้อมตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด สร้างบรรยากาศให้ส่งเสริมการเรียนรู้ สะดวก สะอาด ปลอดภัย และควรมีการเผยแพร่ความรู้ ผลงาน กิจกรรมของนักเรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมมากขึ้น

2.3 ด้านกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน

2.3.1 ปัญหาด้านกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนมีการปรับหลักสูตรทั่วไป และการจัดทำหลักสูตรเฉพาะให้กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษค่อนข้างน้อย การจัดการเรียนการสอนไม่เป็นไปตาม IEP การรายงานความก้าวหน้า และการปรับ IEP เพื่อวางแผนการสอนและประเมินความก้าวหน้าของนักเรียนไม่เหมาะสม

2.3.2 แนวทางการพัฒนาด้านกิจกรรมการเรียนการสอน โรงเรียนควรเพิ่มการปรับหลักสูตรให้เหมาะสมกับนักเรียน มีการนิเทศติดตามผลอย่างเป็นระบบ และนำผลนั้นไปปรับปรุงแผนการสอน ปรับ IEP จัดการเรียนการสอน และประเมินความก้าวหน้าให้เหมาะสมกับนักเรียน ควรจัดให้มีครูการศึกษาพิเศษหรือบุคลากรที่มีความรู้เพื่อดูแลจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ สามารถนำเทคนิคการสอนที่หลากหลายมาปรับใช้กับนักเรียน

2.4 ด้านเครื่องมือ

2.4.1 ปัญหาด้านเครื่องมือ โรงเรียนนำเทคโนโลยีสำหรับคนพิการมาใช้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษค่อนข้างน้อย ขาดแคลนครูการศึกษาพิเศษ หรือผู้ที่ได้รับการอบรมตามหลักสูตรที่กระทรวงกำหนดในการจัดการเรียนการสอน ขาดผู้มีความรู้ความเข้าใจในการนำสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อทางการศึกษา ตำรา บริการต่างๆ มาใช้เพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษา

2.4.2 แนวทางการพัฒนาด้านเครื่องมือ โรงเรียนควรเพิ่มการนำเทคโนโลยีสำหรับคนพิการมาใช้ให้มากขึ้น เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ทุกโรงเรียนควรมีครูการศึกษาพิเศษอย่างน้อยโรงเรียนละ 1 คน เพื่อจัดการเรียนการสอนแก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและให้ความรู้แก่ครูหรือบุคลากรในโรงเรียนด้วยกัน และครูที่เลี้ยงครูผู้สอนทุกท่านในโรงเรียนจะต้องผ่านการอบรมตามหลักสูตรที่กระทรวงกำหนด ควรนำสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ได้แก่ สื่อทางการศึกษา ตำรา บริการมาใช้ที่เหมาะสม

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ผู้วิจัยพบสาระสำคัญที่จะนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงมีขมิ้มเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านเครื่องมือ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อม และด้านนักเรียน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) เป็นการปฏิบัติการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยการจัดการทั้งระบบในโรงเรียน ครอบคลุมองค์ประกอบที่สำคัญทั้งนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและนักเรียนทั่วไป สภาพแวดล้อมทางกายภาพและบุคคลที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อม กิจกรรมการเรียนการสอน และเครื่องมือในการบริหารจัดการเรียนร่วม มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมในโรงเรียนทั่วไปได้รับการศึกษาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียนเฉพาะบุคคล และช่วยให้โรงเรียนที่จัดการเรียนร่วมได้พัฒนาการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ จึงเป็นสาเหตุทำให้มีผลการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับสรุปการนิเทศกำกับติดตามผลการดำเนินงานของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ปีการศึกษา 2555 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสงคราม ที่ได้กล่าวไว้ว่า โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมมีผลการดำเนินงานทุกด้านอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารและครูมีความตระหนักในการที่จะช่วยเหลือกันพัฒนานักเรียนที่มีความต้องการพิเศษให้พัฒนาไปตามศักยภาพของนักเรียน และยังสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษา

สำหรับคนพิการ พุทธศักราช 2551 ที่ได้กล่าวไว้ว่า สถานศึกษาในทุกสังกัดและศูนย์การเรียนรู้เฉพาะ ความพิการอาจจัดการศึกษาสำหรับคนพิการทั้งในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย ในรูปแบบที่ หลากหลายทั้งการเรียนร่วมการจัดการศึกษาเฉพาะความพิการ รวมถึงการให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพ การพัฒนาศักยภาพในการดำรงชีวิตอิสระ การพัฒนาทักษะพื้นฐานที่จำเป็น การฝึกอาชีพหรือการ บริการอื่นใด ให้สถานศึกษาในทุกสังกัดจัดสภาพแวดล้อม ระบบสนับสนุนการเรียนการสอน ตลอดจนบริการเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการ ศึกษาที่คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ ผลดังกล่าวได้แยกพิจารณาไว้ดังนี้

ด้านนักเรียน การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมด้านนักเรียน อยู่ในระดับมาก ที่ เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมสำหรับนักเรียนทั่วไปให้มีความรู้ ความ เข้าใจ เกิดการยอมรับ สามารถให้ความช่วยเหลือและปฏิบัติต่อเด็กพิการหรือนักเรียนที่มีความ ต้องการพิเศษอย่างถูกวิธี มีการเตรียมทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เพื่อให้เด็กที่มีความต้องการ พิเศษสามารถช่วยเหลือตนเองได้มากที่สุดและอยู่ร่วมกับนักเรียนทั่วไปได้อย่างปกติสุข และมีการ เตรียมความพร้อมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ด้านการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตร ประจำวัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม โดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) ของเบญจา ชลธารนนท์ ที่กล่าวว่า นักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องและนักเรียน ทั่วไป โรงเรียนควรมีการเตรียมความพร้อมสำหรับนักเรียนทั้งสองกลุ่ม ซึ่งเป็นแนวทางที่โรงเรียนที่จัด การศึกษาแบบเรียนร่วมควรถือปฏิบัติ เพื่อให้เด็กทั้งสองกลุ่มสามารถเรียนและทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกันได้ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของนพมาศ สุทธิวิรัช ที่ได้ศึกษาพบว่า ควรมีหน่วยงานในการ สำรองและคัดแยกเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และเตรียมความพร้อมเด็กก่อนเข้าเรียน ควรจ้างพี่เลี้ยง ช่วยดูแลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ควรสนับสนุนงบประมาณ เพื่อปรับปรุงสภาพแวดล้อม ควร จัดให้มีการรวมกลุ่มในการช่วยกันจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และการจัดทำแผนการสอน ที่จัดขึ้นเฉพาะเจาะจงเป็นรายบุคคล (IIP) ควรมีการนิเทศ ติดตามผลการจัดการศึกษา อย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง ควรมีครูการศึกษาพิเศษช่วยสอนและแนะนำ และด้านเครื่องมือ ควรมีการสนับสนุน ด้านงบประมาณเพิ่มขึ้น และมีระบบส่งต่อให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษกับหน่วยงานทางการแพทย์

ด้านสภาพแวดล้อม การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมด้านสภาพแวดล้อม อยู่ใน ระดับมากที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูทั่วไปและครูการศึกษาพิเศษเป็นที่ปรึกษาซึ่งกันและกัน ให้ ความร่วมมือในการจัดการเรียนร่วม โดยการทำงานร่วมกันเป็นทีม โรงเรียนมีการปรับสภาพแวดล้อม ภายนอกอาคารและภายในอาคารให้มีความเหมาะสมกับนักเรียน และโรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วม แก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของนิสา สุผากอง ที่ได้ศึกษาพบว่า การบริหารด้านสภาพแวดล้อมอยู่ในระดับ มากมีการ แต่งตั้งบุคลากรให้รับผิดชอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการจัดการเรียนการสอนนักเรียนที่

มีความต้องการพิเศษที่เรียนร่วมและมีการสร้างความเข้าใจระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน เพื่อให้การยอมรับและเข้าใจระบบการสอน ปรับปรุงสภาพแวดล้อมจัดทำห้องน้ำห้องส้วมให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างเหมาะสม และยังคงสอดคล้องกับงานวิจัยของวิภาวี สันนิธิพานิชกุล ที่ได้ศึกษาพบว่า ครูทั่วไปและครูการศึกษาพิเศษทำงานกันเป็นทีมให้คำแนะนำและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โรงเรียนเปิดโอกาสให้ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ในการเนินการจัดการเรียนร่วม มีการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนได้อย่างเหมาะสม และยังคงพบว่าสอดคล้องกับผลการศึกษาของฮวง ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับความเชื่อและทัศนคติของผู้ปกครองต่อนักเรียน พบว่าการให้ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษกับผู้ปกครองทำให้ผู้ปกครองแสดงการยอมรับเกี่ยวกับการเรียนร่วม ขณะที่กลวิธีในการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมยังเป็นงานที่ทำหายสำหรับผู้บริหารโรงเรียนและผู้สอน

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมด้านสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับมากที่สุดที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนมีการประกันคุณภาพการศึกษา โดยผ่านการประกันคุณภาพภายใน และการประกันคุณภาพภายนอก โรงเรียนมีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) โรงเรียนรับนักเรียนเข้าเรียนคัดแยกนักเรียนตามความต้องการจำเป็นพิเศษ และส่งต่อนักเรียนเข้ารับการศึกษาตามความสามารถและความต้องการจำเป็นของแต่ละบุคคล ซึ่งสอดคล้องงานวิจัยของจรูญ พยอมแย้ม ที่ศึกษาพบว่าโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมควรมีการนิเทศติดตามผลอย่างมีระบบ และนำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนร่วมอย่างต่อเนื่อง ควรจัดครูผู้สอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้มีภาระงานอื่นน้อยลง และจัดครูที่มีความรู้ ความสามารถ ความเข้าใจ ความเชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษโดยเฉพาะสำหรับการดูแลเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะกับสภาพเด็กที่มีความต้องการพิเศษ โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย รวมทั้งส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแลเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และยังคงมีความสอดคล้องกับผลการศึกษาของแบร์รี เอพิลด์ ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติของครูผู้สอน ซึ่งพบว่าการจัดการเรียนรู้ที่ประสบความสำเร็จขึ้นอยู่กับทัศนคติและความสามารถของครูผู้สอนในการตอบสนองความต้องการของนักเรียนในหลักสูตรแบบการเรียนร่วม เด็กที่มีปัญหาบกพร่องทางการเรียนรู้มีความต้องการการช่วยเหลือหรือสนับสนุนโดยส่วนตัวอยู่ในระดับสูง ในขณะที่ครูต้องดูแลเด็กทั้งห้องเรียน นอกจากนี้ยังมีปัจจัยอื่นๆ เช่น การขาดความรู้ในการจัดการเรียนร่วมของครูผู้สอน การยอมรับในความแตกต่างทางวัฒนธรรม และการที่ไม่สามารถคาดการณ์ไว้ได้ว่าครูผู้สอนควรจะจัดการกับนักเรียนที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมแบบยากอย่างไร ทั้งหมดล้วนเป็นสาเหตุและปัจจัยที่ส่งผลต่ออุปสรรคและปัญหาในการจัดการเรียนรู้ ถึงแม้ว่าครูผู้สอนทั้งหมดจะมีทัศนคติในเชิงบวกต่อเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ก็ตาม

ด้านเครื่องมือ การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมด้านสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับมากเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนมีระบบการบริหารจัดการองค์การตามกฎกระทรวง เพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการจัดสรรงบประมาณเป็นการเฉพาะเพื่อการจัดการเรียนร่วม และมีการกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์และพันธกิจ เพื่อกำหนดทิศทางในการปฏิบัติงานและการให้บริการที่ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของวิหาร ชันทอง ที่ศึกษาพบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูการศึกษาพิเศษต่อสภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี อยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านเครื่องมือ สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก ซึ่งรวมถึงครูจัดการเรียนการสอนด้วย และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของวิภาวี สันนิธิพานิชกุล ที่ได้กล่าวไว้ว่า โรงเรียนควรปรับเนื้อหาตำราให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ และจัดบริการต่างๆ เช่น การสอนเสริม กายภาพบำบัด ให้แก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างเพียงพอ ควรมีการจัดทำสื่อ ICT หรือให้ความรู้ครูในการผลิตสื่อต่างๆ ให้มีความเหมาะสมกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของเซอร์ริน พาวรี และ ลิซ่า มอนดา ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการรับรู้ของครูและนักเรียนต่อการสนับสนุนทางด้านสังคมในการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียน พบว่านักเรียนที่มีความต้องการพิเศษจะต้องการการสนับสนุนทางสังคมมากกว่าเด็กนักเรียนปกติ ต้องมีเครื่องมือในการจัดการศึกษา การจัดการพฤติกรรมและห้องเรียน การส่งเสริมการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน และการสร้างแหล่งทางสังคม อาทิ แหล่งของเพื่อนให้กับเด็กที่มีปัญหาบกพร่องทางการเรียนรู้ และสิ่งทีนักเรียนต้องการมากที่สุดคือการต้องการรู้สึกมีคุณค่าในตัวเอง จากสภาวะที่เด็กรู้สึกว่ามีความโดดเดี่ยวจากความขาดแคลนในการติดต่อและความสัมพันธ์ทางสังคม

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม เมื่อพิจารณาจากการวิเคราะห์เครื่องมือซึ่งได้จากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ พบว่า

ด้านนักเรียน โรงเรียนควรมีการเตรียมความพร้อมในด้านต่างๆ สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ให้ความคุ้นเคยกับครู เพื่อน และสภาพแวดล้อมต่างๆ ในโรงเรียนก่อนเปิดเทอม โรงเรียนควรมีกิจกรรมปฐมนิเทศ กิจกรรมค่าย การทดลองเข้าเรียนกับเพื่อนๆ ก่อน เพื่อสร้างคุ้นเคยและให้นักเรียนได้เรียนรู้ซึ่งกันและกัน ควรให้นักเรียนได้ไปเรียนรู้นอกสถานที่ทั้งในชุมชน และสถานที่อื่นๆ นอกจากนี้ควรมีการจัดกิจกรรมสถานการณ์จำลองให้กับนักเรียนปกติ เพื่อให้เกิดความเข้าใจเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษ และสามารถให้ความช่วยเหลือดูแลซึ่งกันและกันได้

ด้านสภาพแวดล้อม โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย การวางแผนการจัดการเรียนการสอน และการให้ความร่วมมือกันในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ สร้างเจตคติที่ดีระหว่างครู ผู้ปกครอง และบุคคลภายนอก ที่มีต่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อให้สามารถพัฒนานักเรียนได้เต็มตามศักยภาพ โรงเรียนควรปรับ

สภาพแวดล้อมตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด สร้างบรรยากาศให้ส่งเสริมการเรียนรู้ สะดวก สะอาดปลอดภัย และควรมีการเผยแพร่ความรู้ ผลงาน กิจกรรมของนักเรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วม

ด้านกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนควรมีการปรับหลักสูตรให้เหมาะสมกับนักเรียน มีการนิเทศติดตามผลอย่างเป็นระบบ และนำผลนั้นไปปรับปรุงแผนการสอน ปรับ IEP (Individualized Education Program) จัดการเรียนการสอน และประเมินความก้าวหน้าให้เหมาะสมกับนักเรียน ควรจัดให้มีครูการศึกษาพิเศษหรือบุคลากรที่มีความรู้เพื่อดูแลจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ สามารถนำเทคนิคการสอนที่หลากหลายมาปรับใช้กับนักเรียน

ด้านเครื่องมือ โรงเรียนควรมีการนำเทคโนโลยีสำหรับคนพิการมาใช้ให้มากขึ้น เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ทุกโรงเรียนควรมีครูการศึกษาพิเศษอย่างน้อยโรงเรียนละ 1 คน เพื่อจัดการเรียนการสอนแก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและให้ความรู้แก่ครูหรือบุคลากรในโรงเรียนด้วยกัน และครูพี่เลี้ยง ครูผู้สอนทุกท่านในโรงเรียนจะต้องผ่านการอบรมตามหลักสูตรที่กระทรวงกำหนด ควรมีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ได้แก่ สื่อทางการศึกษา ตำรา บริการที่เหมาะสมและทั่วถึง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่หน่วยงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ดังนี้

1. โรงเรียนควรมีการเตรียมความพร้อมในทุกๆ ด้าน ให้กับนักเรียนทั้งนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและนักเรียนทั่วไป
2. โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนร่วม สนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียนได้ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วม เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ สามารถคัดกรอง ช่วยเหลือ ดูแล จัดการศึกษา และจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
3. โรงเรียนควรปรับหลักสูตรทั่วไป และจัดทำหลักสูตรเฉพาะให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผน IEP (Individualized Education Program) รายงานความก้าวหน้า และปรับ IEP (Individualized Education Program) ให้เหมาะสมกับพัฒนาการของนักเรียน
4. โรงเรียนควรนำเทคโนโลยีสำหรับคนพิการมาใช้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ โดยสามารถปรับใช้ได้ทั้งนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและนักเรียนทั่วไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในการจัดการเรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ
2. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรเฉพาะสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ
3. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสำหรับคนพิการเพื่อการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กระทรวงศึกษาธิการ, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่2) พ.ศ.2545, กรุงเทพมหานคร : ศุภสภาลาดพร้าว, 2545.

กระทรวงศึกษาธิการ, รวมบทความการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ เล่ม 2. กรุงเทพมหานคร : ส่วนส่งเสริมการผลิตสื่อการศึกษาเพื่อคนพิการ ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา, 2547.

จันทรานี สงวนนาม, ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3, (นนทบุรี : บั๊กพอยท์), 2545.

บรรจง อักษรอาสา, “สภาพการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) สำหรับบุคคลออทิสติก ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ขอนแก่น เขต 1-5.” ปรินญาานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต หลักสูตรและการสอน การศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2550.

นิสา สุผากอง, “การบริหารงานโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมในจังหวัดเชียงราย.” ปรินญาานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, 2553.

นพมาศ สุทธิวิรัช, “การบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีทในโรงเรียนแกนนำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1.” ปรินญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต การบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2551.

เบญจจา ชลธาร์นนท์, คู่มือการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยโครงสร้างซีท. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ, 2546.

_____ และศิริวิมล ใจงาม, การศึกษาแบบเรียนร่วม, กรุงเทพมหานคร : สำนักงาน สถาบันราชภัฏ, 2544.

ผดุง อารยะวิญญู, การเรียนร่วมระหว่างเด็กปกติกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ. กรุงเทพมหานคร : ไร่ไทยเพลส จำกัด, 2542.

พีรพัฒน์ ชูชัย, “ศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมเด็กที่มีความต้องการ พิเศษกับเด็กปกติ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอทุ่ง ยางแดง จังหวัดปัตตานี.” ปรินญาานิพนธ์ การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2548.

รจเรช พยอมแย้ม, “การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กพิการในโรงเรียนปกติ.” ปรินญาานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2553.

วิภาวี สันนิธิพานิชกุล, “การบริหารโรงเรียนแกนนำเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
เชียงใหม่ เขต 1.” ปรินญาณินพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่, 2552.

วิวัฒน์ไชย ศรีวิวัฒน์, “สภาพการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมภายใต้โครงสร้างซีท
(SEAT Framework) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี.” ปรินญา
ณินพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครินทร์, 2550.

วิหาร ขันทอง, สภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาอุบลราชธานี. (ปรินญาณินพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 2550), 131-133.

สกาวรัตน์ ตันตินีรนาท, “การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม
ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตภาคกลาง.” ปรินญาณินพนธ์ศึกษา
ศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม, แผนปฏิบัติการสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ประจำปีงบประมาณ 2556. สมุทรสงคราม :
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม, 2556.

_____, สรุปรการนิเทศกำกับติดตามผลการดำเนินงานของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม
ปีการศึกษา 2555. สมุทรสงคราม : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สมุทรสงคราม, 2554.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, การสังเคราะห์งานด้านการจัดการเรียนร่วมสู่
ภาคปฏิบัติ เพื่อนำสู่นโยบายการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพสำหรับเด็กและเยาวชน
พิการ. กรุงเทพมหานคร : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, 2548.

_____, มาตรฐานการเรียนร่วมเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ปี พ.ศ.2555.
กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ, 2555.

_____, มาตรฐานการเรียนร่วมเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ปี พ.ศ. 2556.
กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ, 2556.

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, แบบพัฒนาการศึกษาพิเศษ (ด้านคนพิการ). กรุงเทพมหานคร
: ศุภสภาลาดพร้าว, 2544.

ภาษาต่างประเทศ

Fields Barry A. “Beyond Disabilities: Broaden the View of Special Needs and the Inclusive Education Challenges Facing Primary Teachers.” University of Southern Queensland, 2007.

Katz Daniel and Kahn Robert L., “The Social Psychology of Organization, 2nd ed. New York: John Wiley & Sons, 1978.

Huang, Y. “Development of a new genetic transformation system for sorghum using agrobacterium and immature inflorescences.” International Sorghum and Millets Newsletter, 2005.

Best John W., “Research in Education.” Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice Hall Inc., 1970.

Cronbach Lee J., “Essentials of Psychological Testing.” 3rd ed. New York : Harper & Row Publisher, 1974.

Krejcie Robert V. and Morgan Daryle W., อ้างถึงในยุทธพงษ์ กัยวรรณ, พื้นฐานการวิจัย, กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, 2543.

Likert Rensis, อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ (ฉบับปรับปรุงใหม่ล่าสุด), พิมพ์ครั้งที่ 8, กรุงเทพมหานคร : สำนักทดสอบทางการศึกษา และจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2543.

Shireen Pavri and Lisa Monda-Amaya. Social Support in inclusive schools : Student and Teacher Perspectives. Vol.67, No.3, 2001.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือวิจัย

และรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

ที่ ศธ 0520.203.2 /460

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

28 เมษายน 2558

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.สุรดา ไชยสงคราม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตรวจสอบความตรงของแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวพัชริดา นิลสุข รหัสนักศึกษา 55252388 นักศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีความประสงค์ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม” ในการนี้ ภาควิชาการบริหาร การศึกษา ไคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความตรงของเครื่องมือเพื่อ การวิจัยที่แนบมา พร้อมหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ภาควิชาการบริหารการศึกษาขอขอบคุณในการอนุเคราะห์ของ ท่านมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ฝ่ายธุรการ

โทรศัพท์ / โทรสาร 0-3421-9136

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

ที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	การศึกษา
1	นางศิริลักษณ์ ขวัญช่วย	ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสงคราม	ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา วิทยาลัยครูเลย
2	ดร.สุรดา ไชยสงคราม	ผู้อำนวยการโรงเรียน วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดช่างเหล็ก (ส.ช.ก.)	ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3	นายอิชาติ บุญญยศยิ่ง	ประธานสาขาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจารึกภาษาไทย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือวิจัย
และรายชื่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มทดลองเครื่องมือ

ที่ ศธ 0520.203.2 /4๓4

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

12 พฤษภาคม 2558

เรื่อง ขอตกลงเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลโพธาราม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 4 ฉบับ

ด้วย นางสาวพัชริดา นิลสุข รหัสนักศึกษา 55252388 นักศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ประสงค์ทำการค้นคว้าอิสระเรื่อง “การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม” ในการนี้ ภาควิชาการบริหาร การศึกษา ใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทำการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือในหน่วยงานของท่าน เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้ในการวิจัยกลุ่มตัวอย่าง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ภาควิชาการบริหารการศึกษาขอขอบคุณในการอนุเคราะห์ของท่าน มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

งานธุรการ

โทรศัพท์ / โทรสาร 0 3421 9136

รายชื่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มทดลองเครื่องมือ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2

ที่	ชื่อโรงเรียน	ที่อยู่
1	โรงเรียนวัดบัวงาม	หมู่ที่ 1 ต.บัวงาม อ.ดำเนินสะดวก จ.ราชบุรี 70210
2	โรงเรียนชุมชนวัดประสาธลสิทธิ์	หมู่ที่ 5 ต.ประสาธลสิทธิ์ อ.ดำเนินสะดวก จ.ราชบุรี 70210
3	โรงเรียนวัดอมรญาติสมาคม	หมู่ที่ 3 ต.ท่าหนด อ.ดำเนินสะดวก จ.ราชบุรี 70130
4	โรงเรียนวัดบ้านไร่	หมู่ที่ 8 ต.บ้านไร่ อ.ดำเนินสะดวก จ.ราชบุรี 70130
5	โรงเรียนวัดท่าราบ	หมู่ที่ 7 อ.บางแพ อ.บางแพ จ.ราชบุรี 70160
6	โรงเรียนวัดบ้านใหม่	หมู่ที่ 8 อ.วัดแก้ว อ.บางแพ จ.ราชบุรี 70160
7	โรงเรียนวัดดอนซ่ง	หมู่ที่ 11 ต.บางแพ อ.บางแพ จ.ราชบุรี 70160
8	โรงเรียนอนุบาลโพธาราม	หมู่ที่ 4 ต.บ้านสิงห์ อ.โพธาราม จ.ราชบุรี 70120

ภาคผนวก ค
ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือวิจัย

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.954	26

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
ด้านนักเรียน ข้อ1	99.6333	148.171	.732	.951
ด้านนักเรียน ข้อ2	99.8667	145.223	.801	.950
ด้านนักเรียน ข้อ3	99.7333	143.789	.830	.950
ด้านนักเรียน ข้อ4	99.8000	142.648	.826	.950
ด้านนักเรียน ข้อ5	99.6667	144.713	.859	.950
ด้านสภาพแวดล้อม ข้อ1	99.5000	150.948	.491	.954
ด้านสภาพแวดล้อม ข้อ2	99.6667	154.092	.440	.954
ด้านสภาพแวดล้อม ข้อ3	99.7000	147.321	.799	.950
ด้านสภาพแวดล้อม ข้อ4	99.8333	148.902	.757	.951
ด้านสภาพแวดล้อม ข้อ5	99.7000	145.941	.824	.950
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ข้อ1	99.6333	147.689	.710	.951
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ข้อ2	99.3667	146.930	.719	.951
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ข้อ3	99.2000	152.993	.416	.954
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ข้อ4	99.6000	149.697	.661	.952
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ข้อ5	99.6667	152.161	.568	.953
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ข้อ6	99.4667	148.189	.701	.951
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ข้อ7	99.5000	149.776	.629	.952
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ข้อ8	99.1333	153.016	.518	.953
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ข้อ9	99.6000	149.628	.618	.952
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ข้อ10	99.7000	152.493	.528	.953
ด้านเครื่องมือ ข้อ1	99.2667	152.892	.564	.953
ด้านเครื่องมือ ข้อ2	99.2000	152.303	.528	.953
ด้านเครื่องมือ ข้อ3	99.4333	151.151	.659	.952
ด้านเครื่องมือ ข้อ4	99.5667	154.461	.427	.954
ด้านเครื่องมือ ข้อ5	99.4333	151.633	.570	.953
ด้านเครื่องมือ ข้อ6	99.4667	149.292	.637	.952

ภาคผนวก ง

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล
และรายชื่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ที่ ศธ 0520.107(นฐ)/พิเศษ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

16 มิถุนายน 2558

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

ด้วย นางสาวพัชริดา นิลสุข นักศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม” มีความประสงค์จะขอเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้อำนวยการ ครูผู้รับผิดชอบการจัดการเรียนร่วม ครูผู้สอน และครูที่เลี้ยง ในโรงเรียนของท่าน เพื่อประกอบการทำการค้นคว้าอิสระ ในการนี้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดแจ้ง ครูผู้รับผิดชอบการจัดการเรียนร่วม ครูผู้สอน และครูที่เลี้ยงทราบ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ให้แก่นักศึกษาดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
รักษาราชการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

นครปฐม โทร. 081-4704112 , 0-3421-8788

รายชื่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม

ที่	ชื่อโรงเรียน	ที่อยู่
1	ไทยรัฐวิทยา 70	หมู่ที่ 7 ต.บางแก้ว อ.เมืองสมุทรสงคราม จ.สมุทรสงคราม 75000
2	วัดธรรมสถิตีวราราม	หมู่ที่ 4 ต.บางขันแตก อ.เมืองสมุทรสงคราม จ.สมุทรสงคราม 75000
3	วัดบางประจันต์	หมู่ที่ 1 ต.ลาดใหญ่ อ.เมืองสมุทรสงคราม จ.สมุทรสงคราม 75000
4	บ้านตะวันจาก	หมู่ที่ 9 ต.ลาดใหญ่ อ.เมืองสมุทรสงคราม จ.สมุทรสงคราม 75000
5	บ้านคลองบางกก	หมู่ที่ 1 ต.นางตะเคียน อ.เมืองสมุทรสงคราม จ.สมุทรสงคราม 75000
6	วัดดาวโด่ง	หมู่ที่ 4 ต.คลองเขิน อ.เมืองสมุทรสงคราม จ.สมุทรสงคราม 75000
7	วัดตรีจันทาวัฒนาราม	หมู่ที่ 4 ต.บางกุ้ง อ.บางคนที จ.สมุทรสงคราม 75120
8	วัดบางคนทีใน	หมู่ที่ 3 ต.บางคนที อ.บางคนที จ.สมุทรสงคราม 75120
9	วัดดอนมะโนรา	หมู่ที่ 5 ต.ดอนมะโนรา อ.บางคนที จ.สมุทรสงคราม 75120
10	วัดบางน้อย	หมู่ที่ 4 ต.จอมปลวก อ.บางคนที จ.สมุทรสงคราม 75120
11	วัดเขายี่สาร	หมู่ที่ 1 ต.ยี่สาร อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม 75110
12	วัดอมรวดี	หมู่ที่ 4 ต.ปลายโพงพาง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม 75110
13	บ้านคลองสมบุรณ์	หมู่ที่ 5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม 75110
14	วัดช่องลมวรรณาราม	หมู่ที่ 9 ต.วัดประดู่ อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม 75110
15	วัดสาธุชนาราม	หมู่ที่ 7 ต.บางแค อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม 75110

ภาคผนวก จ
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม

.....

คำอธิบายในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย เรื่อง “การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม (The Administrations of Inclusive School)”
 2. ผู้ตอบแบบสอบถามฉบับนี้ได้แก่
 - 1.1 ผู้อำนวยการโรงเรียน
 - 1.2 ครูผู้รับผิดชอบการจัดการเรียนร่วม
 - 1.3 ครูผู้สอน
 - 1.4 ครูพี่เลี้ยง
 3. แบบสอบถามนี้ ประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ
 - ตอนที่ 2 การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จำนวน 26 ข้อ
 4. ข้อมูลที่ได้จากความคิดเห็นของท่านมีค่าอย่างยิ่งต่อการวิจัยนี้ ข้อมูลที่ท่านตอบถือเป็นความลับและขอรับรองว่าจะไม่มีผลกระทบต่อการทำงานหรือโรงเรียนของท่านแต่ประการใด จึงขอความกรุณาโปรดตอบให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง เมื่อท่านให้ข้อมูลครบถ้วนทุกข้อแล้ว โปรดส่งแบบสอบถามนี้คืนให้กับผู้ประสานงานในโรงเรียนของท่าน เพื่อส่งคืนแก่ผู้วิจัย
- ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

นางสาวพัชริดา นิลสุข
นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () หน้าข้อความตามความเป็นจริง

ข้อ	ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม	สำหรับผู้วิจัย
1	เพศ () ชาย () หญิง	() 1
2.	อายุ (เศษปีที่เกิน 6 เดือน นับเพิ่มอีกหนึ่งปี) () ไม่เกิน 30 ปี () อายุ 31 - 40 ปี () อายุ 41 - 50 ปี () อายุ 51 ปีขึ้นไป	() 2
3.	การศึกษา () ต่ำกว่าปริญญาตรี () ระดับการศึกษาปริญญาตรี () ระดับการศึกษาปริญญาโท () ระดับการศึกษาปริญญาเอก	() 3
4.	ตำแหน่งหน้าที่หลักในโรงเรียน () ผู้อำนวยการโรงเรียน () ครูผู้รับผิดชอบการจัดการเรียนร่วม () ครูผู้สอน () ครูพี่เลี้ยง	() 4
5.	ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน (เศษปีที่เกิน 6 เดือน นับเพิ่มอีกหนึ่งปี) () ไม่เกิน 5 ปี () 6 - 10 ปี () 11 - 15 ปี () 16 - 20 ปี () 21 - 25 ปี () 25 ปีขึ้นไป	() 5

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม

คำชี้แจง : โปรดพิจารณาข้อคำถามที่กำหนดให้ว่าท่านมีระดับความคิดเห็นต่อการปฏิบัติการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมอยู่ในระดับใด และเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นตามความเป็นจริงที่ท่านเห็นสมควรในทุกข้อคำถาม

- 5 หมายถึง การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
ด้านนักเรียน (S : Student)							
1	โรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมสำหรับนักเรียนทั่วไปให้มีความรู้ ความเข้าใจ เกิดการยอมรับ สามารถให้ความช่วยเหลือและปฏิบัติต่อเด็กพิการหรือนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างถูกวิธี						()6
2	โรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ โดยการกระตุ้นพัฒนาการในส่วนที่เหลื่ออยู่ ฟื้นฟูสมรรถภาพความพิการ						()7
3	โรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและวิชาการ						()8
4	โรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ด้านการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน						()9
5	โรงเรียนมีการเตรียมทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เพื่อให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษสามารถช่วยเหลือตนเองได้มากที่สุดและอยู่ร่วมกับนักเรียนทั่วไปได้อย่างปกติสุข						()10

ข้อ	การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม	ระดับความคิดเห็น					สำหรับผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
ด้านสภาพแวดล้อม (E : Environment)							
6	โรงเรียนมีการปรับสภาพแวดล้อมภายนอกอาคาร ได้แก่ ตัวอาคาร ทางเข้า ทางข้าม ต้นไม้ เป็นต้น ให้มีความเหมาะสมกับนักเรียน						()11
7	โรงเรียนมีการปรับสภาพแวดล้อมภายในอาคาร ได้แก่ พื้น บันได ประตู ทางลาด ทางเดิน เป็นต้น ให้มีความเหมาะสมกับนักเรียน						()12
8	โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วม แก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง						()13
9	ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย และให้ความร่วมมือในการจัดการเรียนร่วม						()14
10	ครูทั่วไปและครูการศึกษาพิเศษ เป็นที่ปรึกษาซึ่งกันและกัน ให้ความร่วมมือในการจัดการเรียนร่วม โดยการทำงานร่วมกันเป็นทีม						()15
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (A : Activities)							
11	โรงเรียนมีการปรับหลักสูตรทั่วไป และจัดทำหลักสูตร เฉพาะ ให้เหมาะกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ						()16
12	โรงเรียนมีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)						()17
13	โรงเรียนมีการจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP)						()18
14	โรงเรียนมีการตรวจสอบทางการศึกษา เพื่อวางแผนการสอนและประเมินความก้าวหน้าของนักเรียน						()19
15	โรงเรียนนำเทคนิคการสอนมาใช้จัดการเรียนร่วม ได้แก่ เทคนิคการวิเคราะห์งาน เทคนิคการสอนโดยเพื่อนช่วยสอน และเทคนิคระบบเพื่อนช่วยเพื่อน						()20
16	โรงเรียนมีการรายงานความก้าวหน้าของนักเรียน มีการทบทวนและปรับ IEP ปีละอย่างน้อย 2 ครั้ง						()21
17	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนอกห้องเรียน และการร่วมกิจกรรมกับชุมชน						()22

ข้อ	การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (A : Activities)							
18	โรงเรียนมีการประกันคุณภาพการศึกษา โดยผ่านการประกันคุณภาพภายใน และการประกันคุณภาพภายนอก						()23
19	โรงเรียนรับนักเรียนเข้าเรียน คัดแยกนักเรียนตามความต้องการจำเป็นพิเศษ และส่งต่อนักเรียนเข้ารับการศึกษาตามความสามารถและความต้องการจำเป็นของแต่ละบุคคล						()24
20	โรงเรียนมีการจัดตารางเวลาให้บริการสอนเสริมให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษตามความเหมาะสม						()25
ด้านเครื่องมือ (Tools)							
21	โรงเรียนมีการกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์และพันธกิจ เพื่อกำหนดทิศทางในการปฏิบัติงานและการให้บริการที่ชัดเจน						()26
22	โรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณเป็นการเฉพาะเพื่อการจัดการเรียนร่วม						()27
23	โรงเรียนมีระบบการบริหารจัดการองค์กรตามกฎหมายกระทรวง เพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ						()28
24	โรงเรียนมีการนำเทคโนโลยีสำหรับคนพิการมาใช้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ						()29
25	โรงเรียนมีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ได้แก่ สื่อทางการศึกษา ตำรา บริการต่างๆ ที่ช่วยสนับสนุนการศึกษา และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา						()30
26	โรงเรียนจัดการเรียนการสอนโดยครูการศึกษาพิเศษ หรือ ผู้ที่ได้รับการอบรมตามหลักสูตรที่กระทรวงกำหนด						()31

ภาคผนวก ฉ

หนังสือขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์

และรายชื่อผู้อำนวยการโรงเรียนเพื่อสัมภาษณ์

ที่ ศธ 0520.203.2 / 913

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

5 ตุลาคม 2558

เรื่อง ขอสัมภาษณ์งานวิจัย

เรียน นายอร่าม เสือเดช

ด้วย นางสาวพัชริดา นิลสุข รหัสนักศึกษา 55252388 นักศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับอนุมัติ ให้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม”

ในการนี้ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความเหมาะสมและมีองค์ความรู้เกี่ยวกับหัวข้อดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญให้ นักศึกษา สัมภาษณ์เกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม เพื่อนำไปประกอบการพัฒนางานวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

งานธุรการ

โทรศัพท์ / โทรสาร 034 - 219136

รายชื่อผู้อำนวยการโรงเรียนเพื่อสัมภาษณ์

ลำดับที่	โรงเรียน	ผู้อำนวยการโรงเรียน
1	ไทยรัฐวิทยา 70	นางอนุนาถ ชื่นจิตร
2	วัดธรรมสถิตีวราราม	นายประยูร สุวรรณอ่วม
3	วัดบางประจันต์	นายสำเร็จ พวงมณี
4	บ้านตะวันจาก	นายอร่าม เสือเดช
5	บ้านคลองบางกก	นางประภา สุทธิเชษฐ์
6	วัดดาวโด่ง	นายวรพจน์ แสงสวัสดิ์
7	วัดตรีจันทน์วัฒนาราม	นางชุตินา แสงกระจ่าง
8	วัดบางคนทีใน	นางณัฐนันท์ ชำนาญรักษ์
9	วัดดอนมะโนรา	นางเสียม หวานคำเพราะ
10	วัดบางน้อย	นายเกษมศักดิ์ สอนจันทร์
11	วัดเขายี่สาร	นายเดชา บุญชู
12	วัดอมรวดี	นางอนงค์ อรุณราช
13	บ้านคลองสมบูรณ์	นายวิเชียร ชูสงค์
14	วัดช่องลมวรรณาราม	นายพรชัย ปานรัตน์
15	วัดสาธุชนาราม	นายดำรงศักดิ์ ชื่นจิตร

ภาคผนวก ช
แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
เรื่อง การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม

ชื่อ-สกุล.....ตำแหน่งปัจจุบัน.....

สถานที่ทำงาน.....วันที่สัมภาษณ์.....

1. โรงเรียนของท่านมีการบริหารโรงเรียนแกนนำเรียนร่วมเป็นอย่างไร

1.1 ด้านนักเรียน.....

.....

1.2 ด้านสภาพแวดล้อม.....

.....

1.3 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน.....

.....

1.4 ด้านเครื่องมือ.....

.....

2. โรงเรียนของท่านมีแนวทางการพัฒนาโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมอย่างไร

1.1 ด้านนักเรียน.....

.....

1.2 ด้านสภาพแวดล้อม.....

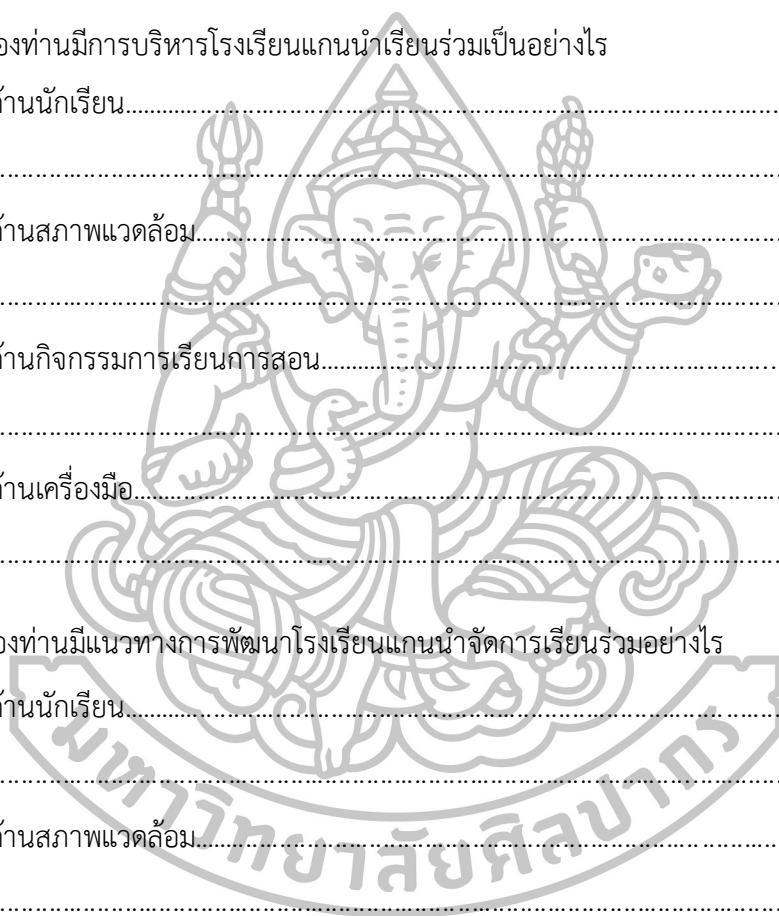
.....

1.3 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน.....

.....

1.4 ด้านเครื่องมือ.....

.....

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล นางสาวพัชรिता นิลสุข
 ที่อยู่ 62 หมู่ 3 ตำบลขุนหาญ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ 33150
 ที่ทำงาน โรงเรียนบ้านสำโรงเกียรติ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2554 สำเร็จการศึกษาปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคณิตศาสตร์
 มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
 พ.ศ. 2555 ศึกษาต่อปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
 มหาวิทยาลัยศิลปากร

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2554 ครูผู้ช่วย โรงเรียนบ้านตะวันจาก
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุททศบุรี
 พ.ศ. 2556 ครู คศ.1 โรงเรียนบ้านตะวันจาก
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุททศบุรี
 พ.ศ. 2557 ครู คศ.1 โรงเรียนบ้านสำโรงเกียรติ
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4